БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 158 (18.036). • 9 июль 1981 йил, пайшанба • Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

Вьетнам Социалистик Республикаси Давлат Кенгашининг Раиси

Ўртоқ Чионг ТИНга

Қадрли ўртоқ Чионг Тинь,

Сизнинг Вьетнам Социалистик Республикаси Давлат Кенгаши Раиси лавозимига сайланганлигингиз муносабати билан СССР Олий Совети Президиуми номидан ва шахсан ўз номимдан гоят қизғин ва самимий қутловларни йўллайман. Мана шу масъулиятли давлат лавозимидаги фаолиятингизда катта муваффақиятлар тилайман.

Шу фурсатдан фойдаланиб, Совет Иттифоқи билан Вьетнам ўртасидаги мустаҳкам дўстлик ва ҳар тарафлама ҳамкорлик муносабатлари Совет ва Вьетнам халқлари бахт-саодати йўлида, бутун социалистик ҳамдўстликнинг куч-қудрати ва жипслигини мустаҳкамлаш манфаатлари йўлида, Осиёда ва бутун дунёда тинчлик ҳамда хавфсизлик йўлида бундан буён ҳам тинмай мустаҳкамланади ва ривожланаверади деб ишонч билдираман.

Л. БРЕЖНЕВ.

Вьетнам Социалистик Республикаси Министрлар Советининг Раиси

Ўртоқ Фам Ван ДОНГга

Қадрли ўртоқ Фам Ван Донг, Сизнинг Вьетнам Социалистик Республикаси Министрлар Совети Раислигига сайланганлигингиз муносабати билан Совет ҳукумати номидан ва шахсан ўз номимдан самимий табриклайман.

Социализм қуриш йўлидан комил ишонч билан олға бораётган ва ўз ватанини ташқаридан бўлаётган ҳамлалардан мустаҳкам ҳимоя қилаётган қардош Вьетнам халқининг бахт-саодати, мамлакатларимиз ўртасида замон синовидан ўтган дўстликни янада ривожлантириш ҳамда бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш манфаатлари йўлидаги фаолиятингизда Сизга янги катта муваффақиятлар тилайман.

Н. ТИХОНОВ.

Зарбдор юз кунлик давом этмоқда

ҲАР ТУП ҒЎЗА ДЕҲҚОН АРДОҒИДА БЎЛСИН!

ПАРВАРИШ ВА ТАРАДДУД

Жиззах областининг Октябрь райони 1981 йилда 45 минг тонна пахта тайёрлайди. Ялпи ҳосилнинг 85 проценти машиналар билан терилади.

Бу йилги вазифалар ҳақида фикр юритишдан олдин, ўтган йилги ютуқлар тўғрисида икки оғиз гапириб ўтиш ўринлидир. Районимиз чўлқуварлари 1980 йилда давлатга 42 минг тонна пахта сотиб, катта ғалабага эришдилар. Ялпи ҳосилнинг салкам 84 проценти «зангори кема»ларда терилди. Мавсум давомида пахтазорларда 360 га яқин машина ишлаб, ҳар бири билан ўртача 120 тоннадан пахта терилди.

Чўлқуварларимизнинг 1981 йилги режалари нималардан иборат? Пахта 3 минг тонна кўпайтирилиб, ялпи миқдор 45 минг тоннага етказилади. Бунга асосан ҳосилдорликни ошириш йўли билан эришилади. Хирмонга ўйиладиган пахтанинг 85 проценти бункерлардан тўкилади. Пахтазорларда турли маркадаги 400 та терим машинасини ишлатиш кўзда тутилянти. Ҳар бир машинани икки механик-ҳайдовчи смена билан бошқаради. Мақсадимиз битта — пахта тайёрлаш плани ва социалистик мажбуриятни қисқа фурсатларда бажариш, сортнинг юқори, технологиянинг арзон бўлишини таъминлашдир. Қирқ беш минг тонналик «оқ олтин» хирмонимиз КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларига амалий иш билан берган жавобимиз бўлади. Буни партия ташкилотларимиз, коммунистларимиз, барча чўлқуварларимиз яхши тушунадилар. Шу сабабли ҳосил тақдири ҳал қилинаётган шу кунларда ғайрат кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар.

Ҳозир районимиз хўжаликларида ғўза парваришининг бориши қандай? 270 та чопиқ трактори, 4.500 ишчи кучи дала ишларига тўла сафарбар этилди. Коммунистлар ҳосил тақдири ҳал қилинаётган участкаларда туриб, социалистик мусобақани кучайтиришга бошчилик қиляптилар. Қўшимча имконият ва резерв-лар ҳам ишга солинмоқда. Кунлик культивация, чопиқ, эгат олиш, ҳашаротларга қарши кураш графиклари ошириб бажарилянти. Бир сўз билан айтганда, районимиз бўйича бешинча культивация тугалланди. Комплекс парвариш қилинаётган ғўзалар ёппасига гуллаянти.

Бу йилги шароитда ғўзаларни озиқлантириш, айниқса табақалаб озиқлантириш катта аҳамиятга эга. Чунки об-ҳаво ноқулайликлари туфайли катта майдонларга чигит қайта-қайта экилди. Районимиз бўйича ғўзаларни иккинчи озиқлантириш тугалланди, авжи паст майдонлардаги ғўзаларга эса учинчи озуқа берилди. Эндиги вазифа ҳар тун ғўзани пахта йиғим-терими охиригача тўла сақлаб қолиш, ҳосил нишоналарининг тартаги бўлишини таъминлашдан иборат. Зарбдор 100 кунликни қизғин давом эттиряпмиз. Пиллик ўғит нормасини июль ойи ичида тўла бериб бўлиш чоралари кўриляпти.

Бироқ суғоришда анча орқадамиз. Бунга қисман сув танқислиги ҳам сабаб бўляпти. Шу кунгача ҳамма майдонларда бир ярим марта суғориш ўтказилди. Вазиятни ҳисобга олиб, ҳар бир қубометр сувдан фойдаланиш устидан қаттиқ назорат ўрнатдик, сувчилар сони кўпайтирилди, суғориш маромда давом эттириляпти. Шу кунларда хўжаликларимизда 1200 га яқин сувчи ғўзаларни чилла сувига қондирмоқда.

Бегона ўтлар, қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши кураш бутун чоралар билан кучайтириляпти. Ишчи кучи кам бўлган бизнинг шаротимизда ғўза парваришида сифат биринчи ўринга қўйиляпти. Масалан, культивацияни олайлик. Қатор оралари иложи борича кенгроқ, 18—20 сантиметр чуқурликкача юмшатилганда бегона ўтлар деярли қолмайди. Тупроқ қатламига қуёш нури, ёруғлик, ҳаво яхши сингади, ўсимликнинг илдиз системасига сув ва ўғит тез етиб боради. Ҳозир қийғос ҳосил тўплаётган ғўзаларга айнан шу керак. Ишда сифатга ҳалал етказилса, унинг ўрнини қоплашга вақт ҳам, ишчи кучи ҳам, техника ҳам етишмайди. Шундай экан, ҳосил тақдири ҳал қилинаётган шу кунларда культивация, суғориш, озиқлантириш, чопиқ, эгат олиш, ҳашаротларга қарши кураш ва бошқа агротехника тадбирларини сифатли ўтказишимиз керак.

Ғўза парваришида анчайин камчиликлар ҳам содир бўлаётганини тан олишимиз керак. Айрим хўжаликларда ишчи кучи, техника воситалари дала ишларига тўла сафарбар этилганича йўқ. Бўлимлар, бригадалар, совхозларнинг айримларида кунлик график тўла бажарилмаяпти, сифатга эътибор берилмаяпти. Бегона ўтлар йўқотилмаган пайкаллар ҳам оз эмас. Район партия комитети тилга олинган камчиликларни зудлик билан бартараф этиш чораларини кўряпти.

Ғўза парваришини кучайтириш билан бир қаторда пахта йиғим-теримига тайёргарликни бутун чоралар билан авж олдирмоғимиз керак. Бизнинг шароитимизда «зангори кема»лар, тележкалар, тўкилган пахтани тераднган, кўсак узадиган ва чувийдиган механизм-агрегатларни барвақт, сифатли ремонт қилиб қўйиш биринчи даражали аҳамиятга моликдир. Шуни назарда тутиб терим машиналарининг катта қисмини қўлдан чиқариб қўйдик. Лекин ҳали қиладиган ишларимиз кўп.

Тошкент шаҳар Ленин районидаги 3-таксомотор парки коллективи техника ремонтида районимиз хўжаликларига катта ёрдам бераётганини алоҳида таъкидлаб ўтмоқчимиз. Шу кунларда паркнинг 30 дан ортиқ механиги, слесарь ва токарлари пахта териш машиналарини ремонт қилишда фаол қатнашяпти. Пойтахтдаги Октябрь революцияси номли, автомобиль ремонти, электрон-техника заводлари, «Средазтранс» ташкилоти ҳам амалий ёрдамларини кучайтирадилар деган умиддамиз.

Техника вақтида шайланса, терим аъло даражада ўтказилади, пахта барвақт йиғиштириб олинади, сорт юқори бўлади, исрофгарчиликка йўл қўйилмайди, тиғиз кунларда қўшимча чоралар излашга ҳожат қолмайди. Ҳамма фақат пахта терими билан банд бўлади. Районимиз имкониятлари даражасидаги ремонт ишларидан тортиб, терим-транспорт отрядларини комплектлашгача бўлган ишларни яқин кунларда тўла тугаллаймиз. 45 минг тонналик «оқ олтин» хирмонига мустаҳкам замин яратамиз.

М. НИШОНОВ,
Октябрь район партия комитетининг биринчи секретари.

Поп районидаги «Поп» совхози деҳқонлари бу йил «оқ олтин»дан мўл ҳосил етиштириш учун курашиб, ғўза парваришини кун сайин авж олдирмоқдалар. Хўжаликнинг Муҳаммад Ҳакимқулов бошчилик қилаётган звено пахтакорлари 45 центнерлик маррани мўлжаллаб турибдилар. Ҳозир ғўзалар етарли миқдорда озиқлантирилмоқда ва суғорилмоқда. Суратларда звено бошлиғи М. Ҳакимқулов ҳамда механизмлар ёрдамида экинларни саралаб чеканка қилиш акс эттирилган.

Е. Ботиров фотолари.

РЕСПУБЛИКА ДАЛАЛАРИДА

ҒИЖДУВОН районидаги Айний номли колхоздан Ҳазрат Облоқулов бошлиқ бригаданинг аъзолари «100 гектар ернинг ҳар гектаридан 70 центнердан пахта оламиз» шиори остида меҳнат қилмоқдалар.

Яхши парвариш қилинган далалар кўзни қувонтиради. Деҳқонлар бу ерда қатор ораларига тўрт марта ишлов бериб, экинларни «шарбат» усулида суғордилар. Ўсимликлар тез авж олмоқда. Культивация қилиш, суғориш ишлари юқори сифатли қилиб ўтказилмоқда. Деҳқонлар қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши курашга зўр эътибор бермоқдалар.

Утган йили бригада гектар бошига 65 центнердан «оқ олтин» олган эди.

* * *

АНДИЖОН областидаги «Ойим» совхозида Матқурбоновлардан иборат сувчилар группаси энг юқори кўрсаткичларга эришди. Бу группага оила бошлиғи Абдураззоқ етакчилик қилмоқда.

Яқинда А. Матқурбоновга кўкракка тақиладиган «Моҳир сувчи» нишони тантанали вазиятда топширилди. Абдураззоқ ва унинг фарзандлари меҳнат қилаётган далалар хўжаликнинг кўпгина «сувчилари учун ўзига хос мактаб бўлиб қолди.

РСФСР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

8 июль куни Москвадаги Катта Кремль саройида ўнинчи чақириқ РСФСР Олий Советининг учинчи сессияси ўз ишини тугаллади.

Депутатлар ва меҳмонлар В. В. Гришин, А. П. Кириленко, А. Я. Пельше, Г. В. Романов, М. А. Суслов, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, М. В. Зимянин, К. В. Русаков ўртоқларни давомли қарсаклар билан кутиб олдилар.

Депутатлар РСФСР халқ депутатлари Советларининг КПСС XXVI съезди қарорларидан келиб чиқадиган вазифалари тўғрисидаги масалани муҳокама қилиб бўлдилар. Музокораларда сўзга чиққан нотиқлар ўн биринчи беш йилликда мамлакатни иқтисодий ва социал жиҳатдан янада ривожлантиришнинг улкан комплекс программаларини амалга оширишда Советларнинг муҳим ролини қайд этиб ўтдилар. Улар шуни таъкидладиларки, Советлар ўзларига қарашли территорияларда хўжалик юритиш самарадорлигини оширишга тобора кўпроқ ҳисса қўшишлари керак.

Олий Совет Россия Федерацияси халқ депутатлари Советларининг КПСС XXVI съезди қарорларидан келиб чиқадиган вазифалари тўғрисидаги қарорни бир овоздан қабул қилди.

Сўнгра РСФСР Олий Совети Қонун лойиҳаларини тайёрлаш комиссиясининг раиси В. Ф. Малов «РСФСРнинг суд тузилиши тўғрисида», «РСФСР район (шаҳар) халқ судларини сайлаш ҳақида» ҳамда «РСФСР район (шаҳар) халқ судларининг халқ судьялари ва халқ маслаҳатчиларини чақириб олиш тартиби тўғрисида» РСФСР Қонунлари, шунингдек, РСФСР Олий Советининг ана шу Қонунларни амалга киритиш тартиби ҳақидаги қарори бир овоздан қабул қилинди.

Депутатлар РСФСР Олий Совети Президиумининг фармонларини тасдиқладилар ҳамда тегишли қонунлар ва қарорларни қабул қилдилар.

(ТАСС).

СУВ ВА ҲОСИЛ

Шу кунларда ғўзани қандай суғориш керак?

Совхозимиз коллективининг бу йилги ахди катта. Давлатга 15 минг тонна «оқ олтин» етказиб беришга, 50 центнерлик маррани эгаллашга, ялпи ҳосилнинг 90 процентини машиналарда теріб олишга азму қарор қилганмиз.

Катта мақсад йўлида астойдил курашямиз. 3100 гектар майдондаги ғўзаларимиз барқ уриб ўсяпти. Унинг ҳар тупида 10—12 тадан шох пайдо бўлди, қийғос ҳосил тўплаяпти. Оқ, сариқ, пушти гуллар кўсакка айланяпти. Меҳнатимизнинг дастлабки маҳсулини кўриб қувоняпмиз. Ҳар туп ғўзани меҳр билан парвариш қиляпмиз. Қатор ораларига 4 марта комплекс ишлов бердик. 2,5 марта озиқлантирдик.

Бу йил ҳаво салқин келди, ёғингарчилик кўп бўлди. Ерларимиз қора тупроқ, заҳкам бўлгани учун суғоришга алоҳида эътибор берямиз. Саратонга қадар ғўзани фақат бир марта суғордик. Ҳозир иккинчи суғоришни ниҳоясига етказяпмиз. Ғўзалар ҳосил тўплаётган ҳозирги дамларда бирор туп ўсимликни чанқатиб қўймаслик керак. Чанқаган ғўзалар ҳосил нишоналарини тўкиб юборади. Бу ҳам ҳосил чўғига путур етказади. Вазиятни ҳисобга олиб, ғўзаларни кеча-кундуз суғорямиз.

Хўжалигимизда сув сероб. Шунинг учун 300 нафар сувчи ғўзага якка эгат қилиб сув тараяпти. Улар пайкалларни оралаб, ниҳолларни чала суғоришга асло йўл қўймаётирлар. Суғорилган майдонлар эса назоратдан ўтказилиб, қабул қилиняпти. Ерлар етилиши билан оқ дарҳол чуқур культивация қилиниб, нам тўла сақлаб қолинмоқда. Қатор ораларида нам нечоғли узоқ сақланса, тупроқ майин бўлса, ғўзалар дуркун ўсади, тез ривожланади. Ҳосил нишоналари кўпайиб, барвақт етилади. Буни ҳар бир деҳқон тажрибадан яхши билади. Унга амал қилади. Биз ҳам шу йўлдан борямиз.

Совхозимиз маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилотлари сувчиларнинг унумли ишлашлари, нормани ошириб бажаришлари учун барча шарт-шароитларни яратиб беришган. Ҳамма сувчи йиғма қаровотлар, чироқлар, махсус кийим-кечаклар билан таъминланган. Маданий-маиший хизмат яхши йўлга қўйилган. Кундалик ва беш кунлик суғориш графиги устидан қатъий назорат қилиб борилади. Сифат комиссияси суғорилган карталарни мунтазам текшириб боради. Беш кунлик нормани ошириб сифатли бажарган уста сувчилар меҳнати совхоз маъмурияти томонидан тақдирланади, юқори разряд билан иш ҳақи тўланади. Қанча ғўза суғоргани, унинг сифатига эътибор берилгани аниқланиб, илғор сувчиларга 10—15 процент миқдорида қўшимча иш ҳақи берилади.

Бундай шароит бугун кечагидан, эртага бугунгидан унумлироқ ишлаш имконини бермоқда. Хўжалигимизда жонкуярлик билан ишлаётган сувчилар кўп. Ака-ука Абдугани, Абдунаби Сатторовлар, Турдиали Усмонов, Ҳаҳонбой Исроилов, Тақдирали Бозоров, Сайфиддин Мамажонов ва бошқа уста сувчиларимиз ўз бурчларини сидқидилдан ўтамоқдалар. Уларнинг ҳар бири кунлик нормани 1,5—2 баравар қилиб бажаряпти.

Сувчи ўз ишини ўзи назорат қилмаса, бошқа ҳеч ким уни кузатиб улгура олмайди. Шунинг учун ҳам биз сифатни ўз олдимизга бош вазифа қилиб қўйганмиз. Мен бу гапларни ўз тажрибаларимга таяниб айтяпман.

Мен 20 йилдан буён сувчилик қиламан. Звеномизнинг 60 гектар пахта майдони 6 сувчига биркитиб қўйилган. Ҳамиджон Ғиёсов, Ғофиржон Абдуллаев, Маҳамаджон Дадажонов звеномизнинг энг яхши сувчиларидир. Улар ўз далаларига миришкорлик билан сув тараб, кўпчиликнинг ҳурматига сазовор бўлишяпти. Бирор туп ғўзанинг чанқаб қолишига йўл қўйишмаяпти.

Ғўзаларнинг ҳосил шохлари бир-бирига киришиб боряпти. Ўқаридан эгатларга таралган сув дастлаб эгатлар бўйлаб тўғри оқса ҳам пайкалнинг ўртасига борганда ҳурмай кўлоб ҳосил қилади. Бунга йўл қўймаслик учун кеча-кундуз эгатларни оралаб юрибмиз.

Совхозимизда ғўза парвариши пахта йиғим-теримига тайёргарлик ишлари билан боғлаб олиб бораяпти. Бегона ўтлар бутунлай йўқотиляпти. Ғўзалар машинабоп қилиб ўстирилмоқда.

Қосимжон ИКРОМОВ,
Андижон область, Бўз районидаги Меҳнат Қизил Байроқ ордени «Партия XX съезди» совхози сувчиси.

МАШИНАЛАРНИ АВАЙЛАБ АСРАЙЛИК

КПСС XXVI съезди қарорлари асосида машина-тракторларнинг техникавий ҳолати устидан давлат назорати самарадорлигини ошириш проблемалари 8 июль куни Тошкентда очилган республика кенгашида муҳокама қилинди. Кенгаш иштирокчилари— қишлоқ хўжалик мутахассислари, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш-техника таъминоти давлат комитети область бирлашмаларининг ходимлари, қишлоқ хўжалиги илмий-техника жамияти область правлениеларининг раҳбарлари, қишлоқ хўжалик техника назорати давлат бошқармаси ходимлари, колхоз ва совхозларнинг бош инженерлари, олимлар ва конструкторлар қишлоқда инженерлик-техника хизматини янада такомиллаштириш, республика колхоз ва совхозларида механизмлардан ва нефть маҳсулотларидан фойдаланишни ва уларни сақлашни яхшилаш масалаларини муҳокама қилмоқдалар.

Илғор хўжаликларнинг тажрибаси билан танишиш мўлжалланган.

Кенгаш ишида ССР қишлоқ хўжалик техника назорати давлат бош бошқармаси бошлиғи М. П. Шибаев иштирок этмоқда.

(ЎзТАГ).

БУХОРО ОБЛАСТИ ҒАЛЛАКОРЛАРИНИНГ МЕҲНАТ ЗАФАРИ

Бухоро областининг ғаллакорлари ўн биринчи беш йиллик биринчи йили топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб, бошоқли дон экинлари ўрмийғимини уюшқоқлик билан ва қисқа муддатларда ўтказдилар, салкам 18 минг тонна буғдой ва арпа янчиб олдилар.

Бу давлатга ғалла сотиш топшириғини муваффақиятли бажариш имконини берди. Область хўжаликлари ғалла қабул қилиш пунктларига 6 минг тонна юқори сифатли дон элтиб бердилар, бу эса буғдой ва арпа тайёрлаш ҳажмидан бир неча баравар ортиқдир. Колхоз ва совхозлар ўзларини 1982 йил ҳосили учун уруғликлар билан тўла таъминлаб қўйдилар.

Давлатга дон сотиш топшириқларини 105—108 процент қилиб адо этган Ғиждувон, Когон, Қизилтепа, Навоий ва Ромитан районларининг ғаллакорлари область меҳнат ғалабасига катта ҳисса қўшдилар.

Урим-йиғим даврида Ромитан районидаги Нариманов номли совхозидан Жўра Шохиров, Пешку районидаги Куйбишев номли колхозидан Раҳмон Раҳимов, Қоракўл районидаги «Правда» колхозидан Жума Танглиев, Свердлов районидаги Навоий номли колхозидан Акрам Рустамов, Когон районидаги «Когон» совхозидан Низом Солиев кабм ва бошқа кўпгина комбайнчилар ўрнак кўрсатдилар.

Областнинг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларининг барча турларини етиштириш ҳамда давлатга сотиш юзасидан ўн биринчи беш йиллик биринчи йили социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажариш учун бутун кучларини сарфламоқдалар.

ИДЕОЛОГИЯ ИШИ САВИЯСИНИ ОШИРАЙЛИК

РЕСПУБЛИКА СЕМИНАР-КЕНГАШИДА

8 июль куни Тошкентда КПСС XXVI съезди қарорлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмалари асосида идеология ишини такомиллаштириш масалаларига бағишланган республика семинар-кенгаши ўз ишини давом эттирди.

Семинар қатнашчилари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Е. А. Айтмуротовнинг «КПСС XXVI съезди қарорлари асосида партия аграр сиёсатининг актуал масалалари», Ўзбекистон ССР Давлат хавфсизлиги комитети раиси Л. Н. Мелкумовнинг «Жаҳон майдонида идеология кураши ва совет кишилари ҳушёрлигини оширишнинг баъзи бир масалалари», Қизил Байроқ ордени Туркистон ҳарбий округи сиёсий бошқармаси бошлиғи В. С. Родининг «КПСС XXVI съезди СССРнинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш тўғрисида ва ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялашнинг баъзи масалалари» мавзуида қилган докладларини тингладилар.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг биринчи вице-президенти, республика Фанлар академиясининг академиги К. И. Лапкин, республика олий ва ўрта махсус таълим министри С. П. Пўлатов, Ўзбекистон ССР маориф министрининг биринчи ўринбосари В. В. Барильников, Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг раиси П. Қ. Қаюмов ўз нутқларида илм-фан ва халқ маорифини ривожлантиришнинг, ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашнинг, ёш авлодни ғоявий қуроллантиришнинг турли жиҳатлари билан боғлиқ масалаларни ёритдилар.

Шу куни Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетида республика семинар-кенгаши қатнашчиларининг республика оммавий ахборот ва пропаганда воситалари раҳбарлари билан учрашуви бўлди.

(ЎзТАГ).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: СЪЕЗД РУҲИ ВА ИШ УСЛУБИ

ЯГОНА ИРОДА

Ривожланган социализм жамиятида КПСС раҳбарлик ролининг ошиб бориши жараёнида партия бажараётган функциялар кенгаймоқда, партиянинг структураси, фаолиятининг форма ва методлари такомиллашмоқда. Партия раҳбарлик ролининг ўсиши ленинча иш услубини изчил ривожлантириш билан бевосита боғлиқдир. Ленинча принциплар ва анъаналарга асосланган партия органларининг фаолияти ҳозирги шароитда ўзининг кўп қирралилиги, услубининг хилма-хиллиги, мазмуни гоят бойлиги билан ажралиб туради.

Партия сиёсатини, унинг амалий фаолияти йўналишларини ишлаб чиқишда ҳар бир партия аъзоси бевосита иштирок этиш, ўз таклифларини киритиш ҳуқуқига эгадир. Бироқ, қарор қабул қилиндими, озчилик кўпчиликка бўйсунишга, кўпчиликнинг иродасини қабул қилишга мажбурдир. Худди мана шу хусусият партия демократиясини марказлашган раҳбарлик билан уйғунлаштириб юбориш, бутун партиянинг, унинг ҳар бир бўғини жанговарлигини ошириш имконини бермоқда. Фақат ана шу принципга оғишмай риоя қилишгина партиянинг етакчи ва ташкилий жиҳатдан, унинг аппарати фаолиятининг самарадорлигини таъминлайди.

Партия ва давлат раҳбар органларида коллективчилик демократик централизм принципидан келиб чиқади. Раҳбарликда коллегиалик сиёсат ва амалий фаолиятда субъективизмни четлаб ўтишга, илмий асосланган қарорлар ва кўрсатмаларни ишлаб чиқишга, уларни ҳаётга изчил татбиқ этишга, коммунистлар, барча меҳнаткашларнинг ижодий активлигини партия қарорларини, давлат планларини амалга оширишга сафарбар этишга ёрдам беради.

Шу нарса диққатга сазоворки, масалаларни муҳокама қилиш ва қарор қабул қилишда коллегиалликни В. И. Ленин интизом билан, озчиликнинг кўпчиликка бўйсуниши билан бевосита бирликда қараб чиқарди. Ваколатли органларнинг қарори қабул қилингач, деб таъкидлаган эди доҳий, биз, партиянинг барча аъзолари бир кишидек ҳаракат қиламиз. Айни пайтда раҳбарликнинг коллегиаллиги ходимларда топширилган иш учун шахсий масъулиятни асло бўшаштирмайди. Бу ленинча қонда ҳам КПСС Уставида ўз ифодасини топган. Коллектив раҳбарликнинг энг муҳим нормаси, партия ички демократиясининг энг муҳим жиҳати шундаки, партия органлари тегишли партия ташкилотлари, коммунистлар олдида ҳисоб бериб турадилар.

Область партия комитети, шаҳар ва район партия комитетлари фаолиятида ана шу ленинча принциплар чуқур сингиб бормоқда. Партия комитетларининг пленумлари, бюро мажлислари, бошланғич ташкилот йиғилишлари белгиланган муддатларда ўтказиб қоида, партия органлари фаолиятининг нормаси бўлиб қолди.

Раҳбарликнинг муҳим омили партия ахборотидир. Унинг роли ва аҳамияти муттасил ошиб бораётир. Партия органлари коммунистларни қабул қилинган қарорлар билан муттасил таништириб борадилар. Қуйи ташкилотлардан раҳбар партия органларига келаётган ахборотлар оқими кўпайди. Эндиликда ахборот янада оператив, мазмунли бўлиб қолди. У омманинг кайфиятини, эҳтиёжини, иштиёқини тобора кенг ва чуқур ифодаламоқда.

Партия ахборотининг раҳбарликнинг оперативлиги, конкретлигини таъминловчи муҳим шарт, масалаларни коллектив равишда қараб чиқиш ва ҳал қилиш, партиянинг барча бўғинларида, барча коммунистларда қарашлар ва ҳаракатлар бирлигини таъминлаш омилидир. Биз партия ахборотига раҳбарликнинг, омма билан алоқанинг, одамларни тарбиялаш ва ижрони назорат қилишнинг муҳим воситаси сифатида қарамоқдамиз.

Бизнинг партиямиз фаолиятида ленинча услубнинг кўринишларидан бири меҳнаткашлар билан бевосита мулоқат, уларни қабул қилиш ва талаб ҳамда эҳтиёжларини қондириш чораларини кўришдан иборатдир. Сўнгги йилларда меҳнаткашларнинг хатлари ва таклифларини ўз вақтида ишчанлик билан қараб чиқишни таъминлайдиган зарур чоралар кўрилди. КПСС Марказий Комитетининг яқинда эълон қилинган «КПСС XXVI съезди қарорлари асосида меҳнаткашларнинг хатлари ва таклифлари билан ишлашни янада яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги қарори фикримизнинг далилидир.

Ўтган йили область партия комитетига 890 та хат тушди. Шу нарсани қониқиш билан таъкидлаш мумкинки, бир масала хусусида такрорий аризалар миқдори сезиларли камайди. Обком секретарлари, аппаратнинг масъул ходимлари меҳнаткашларнинг ариза ва шикоятларини эътибор билан караб чиқмоқдалар. Ўтган йили область партия комитети қабулхонасига турли масалалар билан 658 киши мурожаат қилди. Обком секретарлари тўрт юзга якин кишини қабул киллилар. Меҳнаткашларнинг хатлари ва оғзаки мурожаатларини таҳлил қилиш натижасида область партия комитети Беруний районидаги «Қизил қалъа» совхозида кўйларнинг нобуд бўлиши сабаблари, бир қатор министрликлар ва идораларнинг маъмурий биноларни болалар муассасалари учун ажратиб бериш юзасидан киритган таклифларини қараб чиқди. Меҳнаткашларнинг хатлари билан ишлаш ва уларни қабул қилиш билан боғлиқ бўлган масалалар партия комитетларининг пленумларида, бюро мажлисларида муҳокама қилинмоқда, ишни яхшилашга қаратилган зарур чоралар кўрилмоқда. Ўтган йили барча партия комитетлари, шунингдек, 121 бошланғич партия ташкилоти да шу борадаги ишлар атрофлича ўрганиб чиқилди. Айни пайтда юздан ортиқ совет, хўжалик ва жамоат ташкилотларида меҳнаткашларни қабул қилиш, уларнинг ариза ва шикоятлари билан ишлашнинг аҳволи текширилди.

Автоном республика партия ташкилотларида ягона сиёсий кунлар ўтказиш тажрибаси ҳам яхши анъана бўлиб қолди. Бундай кунларда коммунистлар, Автоном республика меҳнаткашларининг КПСС XXVI съезди, Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди қарорларидан келиб чиқадиган вазифалари хусусида кенг фикр олишувлар ўтказилмоқда, ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йилидаги хўжалик ишларининг бориши чуқур таҳлил қилинмоқда.

Коммунистик қурилиш вазифаларини ҳал этиш учун фойдаланилаётган иш услублари ва воситалари орасида танқид ва ўз-ўзини танқид муҳим ўрин тутади. Танқид ва ўз-ўзини танқид коммунистларнинг куч-ғайрати туфайли ҳали ишга солинмаган имкониятларни аниқлаб олишга, камчиликларни ўз вақтида очиб ташлашга, уларни бартараф этиш йўлларини топишга ёрдам беради. Ўз фаолиятини талабчанлик билан таҳлил қилиш, унинг натижаларига танқидий назар, ўзига ва бошқаларга юксак талабчанлик, сўз ва иш, қарор ва ижро бирлиги— булар партиявий ишда ленинча услубнинг энг муҳим қирраларидир. Муваффақиятларимиз ҳам, мавжуд проблемалар, нуқсонларни ҳам муфассал ва танқидий таҳлил қилиб чиқиш, деб кўрсатган эди ўртоқ Л. И. Брежнев, олга томон илгарилаб боришимиз учун зарур шартдир.

Танқид қилиш ҳуқуқи социалистик демократиянинг амалдаги ифодасидир. Бу партия ички ҳаёти нормалари СССР Конституциясида гарантиялаб қўйилган. Фақат коммунистларгина эмас, балки барча гражданлар партия, касаба союз, комсомол ва меҳнаткашларнинг умумий йиғилишларида, партия комитетлари пленумлари, актив йиғилишлари, конференция ва съездлар, жамоат ташкилотларининг анжуманлари, турли кенгашларда ўз нуқтаи назарларини, танқидий мулоҳазаларини баён қила оладилар. Бизнинг газеталаримиз, журналларимиз, телевидение, радио ва кино халқ фикрини ифодалайдиган жуда катта ва нуфузли минбарлардир.

Область партия ташкилоти коммунистлар, меҳнаткашларнинг танқидий мулоҳаза ва таклифларини муттасил қунт билан ўрганиб, улар юзасидан амалий чоралар кўрмоқда. Ўтган партия ҳисобот-сайлов йиғилишларидагина 7 мингдан зиёд турли таклиф ва мулоҳазалар билдирилди. Уларнинг аксарияти юзасидан ҳозиргача амалий чоралар кўрилди. Область партия конференциясида Ўзбекистон Компартиясининг XX съездида билдирилган 67 танқидий мулоҳаза ва таклифнинг ярмидан кўпи ҳозиргача бажарилди.

Ижрони текшириш ишдаги камчиликларни бартараф этишнинг муҳим воситасига айланди. В. И. Ленин ўз вақтида объектив, изчил, самарали назоратни яхши йўлга қўймай туриб, планларимизни амалий жиҳатдан бажариш мумкин эмаслигини кўрсатиб берган эди. Назорат ишида оммаининг кенг қатлами бевосита иштирок этмоғи лозим. Худди шу нарса партия қарорлари ва кўрсатмалари ижросини муваффақиятли таъминлаш омили бўлиб қолмоқда. Назорат иши партиянинг йўналтирувчи ва сафарбар этувчи кучини оширмоқда. У сиёсий ва ташкилотчилик фаолияти, сўз ва иш бирлигини таъминламоқда.

Область партия комитети ижрони текширишнинг формаларини муттасил такомиллаштириш чораларини кўрмоқда. Эндиликда жойлардаги ишнинг аҳволини текшириш шаҳар ва район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари, айрим коммунистлар, хўжалик, совет органлари ва жамоат ташкилотлари раҳбарларининг ҳисоботларини ва аҳборотларини муҳокама қилиш билан уйғунлаштириб юборилмоқда. Коммунистларнинг танқидий мулоҳазалари, статистика маълумотлари ва жойлардан олинаётган аҳборотлар муттасил таҳлил қилинмоқда, камчиликлар ишчанлик билан бартараф этилаётир.

Чунончи, 1980 йили область партия комитети беш партия комитети ҳисоботини тинглади. Айни пайтда Беруний ёг-мой заводи, Амударё районидаги «Ленинизм» колхози, автоном республика физкультура ва спорт комитети, прокуратураси, «Билим» жамияти Қорақалпоғистон ташкилоти правлениеси, К. Д. Станиславский номли театр бошланғич партия ташкилотларининг ҳисоботлари ҳам муҳокама қилинди.

Жойларда партия комитетлари ҳам ана шундай ишчанлик, етилган масалаларни оқилона ҳал этиш тадбирларини кўраётирлар. Беруний район партия комитети сўнгги тўрт йилда 70 та бошланғич ташкилотнинг ҳисоботини тинглаб, улар юзасидан муҳим қарорлар қабул қилди. Район колхоз ва совхозларининг партия комитетлари шу муддатда 699 партия группасининг ташкилотчиси ва цех партия ташкилоти секретарининг ҳисоботларини тингладилар. Табиийки, бу муҳокамалар партия ташкилотларини ижрони назорат қилиш ишига ижодий ёндашишга йўналтираётир.

Шу нарса ҳам сир эмаски, қабул қилинаётган қарорларнинг ижросини текшириш жойларда ташкилотчилик ишини кучайтиришга қаратилган тақдирлагина муваффақият тўла таъминланади. Область партия ташкилоти шу йўлдан бориб, қисқа муддатда партиянинг Амударёнинг қуйи оқимида йирик шоликорлик районини барпо этиш хусусидаги кўрсатмасини муваффақият билан бажарди.

Қабул қилинган қарорлар қандай бажарилаётганлигини назорат қилишнинг таъсирчан формаси партия йиғилиши бўлиб келди ва шундай бўлиб қолаверади. Бу йиғилишларда илгари қабул қилинган қарорларнинг бажарилиши, коммунистларнинг таклиф ва мулоҳазалари юзасидан белгиланган тадбирларнинг ижроси тўғрисидаги ахборотлар мунтазам тингланмоқда. Партия комитетларининг активнинг кенг қатлами олдида ахборот бериши ҳам бу борадаги ишларни жонлантиришнинг муҳим ва синалган формаси бўлиб қолаётир.

Сўнгги йилларда бошланғич партия ташкилотлари маъмурият фаолиятини назорат қилиш ҳуқуқидан кенг фойдалана бориб, ишлаб чиқариш масалаларини ҳал этишга тобора чуқур кириб бормоқдалар, раҳбарларнинг докладлари, ҳисобот ва ахборотларини тинглаш, уларга тегишли тавсиялар бериш тажрибаси кенг қўлланилмоқда. Область партия ташкилотида ҳозирда 989 та ана шундай комиссия иш олиб бормоқда. Бу комиссиялар раислари-нинг составида 255 ишчи, 367 мутахассис бор. Қуйидан бўладиган бундай назорат фақат ишдаги камчиликларни очиш воситасигина эмас, балки коммунистларни ана шу камчиликларни бартараф этишга сафарбар этишнинг қудратли воситасига айланиб бормоқда.

Меҳнаткашлар оммасини назоратни ташкил этиш ва ижрони текширишга кенг жалб этишда халқ контроли органларининг фаолияти муҳим роль ўйнаётир. «СССРда Халқ контроли тўғрисида»ги Қонун ва КПСС Марказий Комитетининг ана шу Қонун муносабати билан халқ контроли органлари ишини янада яхшилаш ва уларга партиявий раҳбарликни кучайтириш тадбирлари тўғрисида қабул қилган қарори умумхалқ назорати самарадорлигини оширишга хизмат қилмоқда. Ҳозирда Автоном республикада 2030 халқ контроли группаси ва 267 назорат пости иш олиб бормоқда. Уларнинг составида 21200 дан ортиқ жамоатчи актив фаолият кўрсатаётир. «Комсомол прожектори» штабларига бирлашган 30 мингга яқин йигит ва қиз халқ контроли органларининг энг ишчан ва ташаббускор ёрдамчиларидир.

Партия ташкилотларининг таъсири остида корхоналарда меҳнат шароитини янада яхшилаш, техника хавфсизлиги ва меҳнат тўғрисидаги қонунчиликка қатъий риоя қилишни таъминлаш юзасидан белгиланган тадбирларни амалга оширишда касаба союзларининг назорати сезиларли кучайтирилмоқда. Доимий ҳаракатдаги ишлаб чиқариш кенгашлари бу борада тобора катта аҳамият касб этаётир. Ҳозирги пайтда корхоналар, қурилишлар ва давлат хўжаликларида 611 та ана шундай кенгашлар ишлаб турибди. Бир йилдагина уларда меҳнаткашлар ишлаб чиқариш, иш шароитини яхшилаш, турмуш маданиятини оширишга тааллуқли 3,5 минг таклиф киритилди. Бу таклифларнинг бажарилиши меҳнаткашларнинг ташаббускорлигини, ишчанлигини оширмоқда, уларни социалистик мажбуриятларни муддатидан илгари бажариш учун резервларни ҳаракатга келтиришга отлантирмоқда.

Автоном республика саноатчилари ўнинчи беш йилликни муваффақиятли якунладилар. Қурувчиларимизнинг меҳнати ҳам самарали бўлди. Пахта, шоли, гўшт, тухум, жун, қора. кўл тери, пилла, мева ва сабзавот маҳсулотлари тайёрлаш планлари барвақт бажарилди. КПСС XXVI съездига партия Марказий Комитетининг Ҳисобот докладида ўртоқ Л. И. Брежнев иқтисодий ва социал-маданий ривожланиш вазифаларини бажаришда, сиёсий-тарбиявий ишларнинг самарадорлигини оширишда бошланғич партия ташкилотлари катта роль ўйнаётганлигини мамнуният билан таъкидлади. Ҳозирда Қорақалпоғистон область партия ташкилоти 1256 бошланғич, 1148 цех партия ташкилоти, 1151 партия группасини бирлаштириб тўрибди. Партия ташкилотига тажрибали, обрў-эътиборли, билимдон коммунистлар, ишлаб чиқариш илғорлари етакчилик қилмоқдалар. Шуни мамнуний билан таъкидлаш мумкинки, асосий ҳолларда улар оммаининг чинакам ташкилотчилари ва етакчилари бўлиб майдонга чиқмоқдалар.

Область, шаҳар ва район партия комитетлари партия ҳаётининг КПСС XXVI съездида ижодий ривожлантирилган ленинча норма. лари, демократик централизм принципларига оғишмай риоя қилиш туфайли бутун куч ва имкониятларни ўн биринчи беш йиллик планларини бажаришга тобора тўла сафарбар этаверади, шу тариқа сиёсий, хўжалик, ташкилотчилик ва идеологик ишлар бирлигини таъминлайдилар.

Қ. КАМОЛОВ,
Қорақалпоғистон область партия комитетининг биринчи секретари.

ТАЖРИБА, ТАКЛИФ, МУЛОҲАЗА

ҚУЛАЙ ВА АРЗОН

ҚУРИЛИШДА ПАРДОЗЛАШ ИШЛАРИ СИФАТИНИ ЯХШИЛАШНИНГ БАЪЗИ МАСАЛАЛАРИ

Партия XXVI съездида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бундай деган эди: «Мамлакат эга бўлган бойликларни тежаб-тергаш, улардан тўлиқ ва оқилона фойдаланиш хўжалик юритишнинг кўпгина масалаларига янгича ёндашишни тақозо этади. Жумладан, бу тегишли тармоқларнинг «юқори қаватлари»ни: металлургияда тўртинчи қайта ишлаш деб аталган ишни, бинокорликда пардозлаш ишларини, енгил саноатда пировард ишларни такомиллаштириш ва мустаҳкамлаш керак деган маънони билдиради. Ана шу ишлар кўп жиҳатдан маҳсулотнинг сифатини, баъзида эса миқдорини ҳам белгилаб беради».

Худди ана шу нуқтаи назардан қараганда, эндиликда қурилиш-жиҳозлаш ишлари сифатини яхшилаш кун тартибида турган муҳим муаммолардан биридир. Республикамизда, жумладан Тошкент шаҳрида, сўнгги йилларда кўп қаватли биноларнинг асосан темир-бетон плиталардан қурилмоқда. Уларнинг чоклари цемент қоришмалари билан тўлғазилиб, усти бўёқ билан қопланяпти. Бироқ бундай пардозлаш узоққа бормайди. Қор ва ёмғир сувлари бўёқ қатламларини тезда ювиб юборади. Шундан кейин темир-бетон чоклари ўз-ўзидан сув ўтказадиган бўлиб қолади.

Темир-бетон заводларида плиталарнинг юзалари яхшилаб текисланаётгани йўқ. Гадир-будир тешикчалар плита устига ёпиштирилаётган рангдор қоғозлар остида қолиб кетмоқда. Натижада, қоғозлар эскириб йиртилгач, нотекис жойлари кўриниб қолаётир. Қоғозни олиб ташлаш, янгилаш ёки девор юзини бўёқ билан бўяш керак бўлганда плита юзидаги нотекислик кишиларга маълум даражада қийинчиликлар туғдиряпти.

Қурилишда ташқи деворлар юзасини бўяшга кўпинча силикат бўёғи тавсия қилиб келинган. Бу бўёқнинг қуруқ қисми — бўр (пигмент) ва суюқ қисми қурувчиларга бошқа-бошқа идишларда юборилади. Улар қурилиш бўлаётган жойда аралаштирилади. Тайёр аралашмани 8-12 соатдан ортиқ сақлаш мумкин эмас. Техник талабларга риоя қилиб «тайёрланган бўёқ» қатлами эса 50 йилга қадар чидайди. Аммо, айрим ҳолларда қурувчилар бу бўёқни ишлатиш пайтида ҳамма техник талабларга риоя қилмайдилар. Натижада улар тайёрлаган ва ишлатган бўёқ қатлами тезда сув билан ювилиб кетади. Бундай ҳоллар биноларнинг тезда ишдан чиқишига, қўшимча ремонтлар қилишга ва қимматли вақтларнинг беҳуда йўқолишига сабаб бўляпти.

Мамлакатимизда янги-янги шаҳарлар, район марказлари вужудга келмоқда. Binolar энига ҳам, бўйига ҳам тез ўсяпти. Баланд binolar асосан 4—5 қаватдан тортиб, 20—35 қаватгача қилиб қурилмоқда. Келажакда қаватлар сони янада ортади. Уларда яшайдиган кишилар учун катта имкониятлар яратилади. Бундай binolarni қуриш ва улардан фойдаланиш ўз-ўзидан бўлмайди. Уларга янги хил қурилиш материаллари: пишиқ цемент, бетон, темир-бетон ва ойналар яратиш, шунингдек, юқори қаватларда пардоз ишлари олиб бориш учун пардозлаш ишлари тажрибасини такомиллаштириш керак бўлади.

Қурилиш-пардозлаш ишлари сифатини оширишда объектни зарур пардозлаш материаллари билан тўла таъминлаб туриш катта аҳамиятга эга. Маълумки, пардозлаш материаллари бўлган бўёқ ва шпаклёвкаларни ишлаб чиқаришда нефть-газ маҳсулотлари, рух ва титан оксидлари, сифатли бўр ва бошқа табиий ресурслар кенг ишлатилади. Бироқ ҳозирги кунда уларнинг ер остидаги миқдори борган сари камайиб бормоқда. Бу ҳол қурилишни пардозлаш материаллари билан таъминлашни маълум даражада мураккаблаштиради.

Бундай қийинчиликлар бўлмаслиги учун пардозлаш материаллари ўрнини боса оладиган бошқа турдош материаллар яратиш йўлида ҳозирги кунда мамлакатимизнинг катта-катта лабораторияларида йирик илмий тадқиқотлар олиб борилмоқда. Чунончи, «Ўзбитхимпласт» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли илмий тадқиқот бўлимида олиб борилган текширишлар натижасида янги хил пардозлаш материаллари яратиляпти.

Бу, янги пардозлаш материалларини тайёрлашда суюқ шиша, оддий бўр, туроқ, фосфоргипс, аммофос, ҳар хил шлаклар, пахта ва каноп чиқиндилари, лигнин, шелуха, дарахт ва ўсимлик барглари, торф, лузга сингари маҳсулотлар ишлатилди. Бунда нефть-газ маҳсулотлари, ўсимлик мойлари, полимерлар ва ранг берувчи моддалар жуда оз миқдорда қўлланилади.

Илгари девор юзалари олдин шпаклёвка билан текисланар, кейин бўёқлар билан бўяларди. Янги пардозлаш материалларни бир йўла ҳам шпаклёвка, ҳам бўёқ ўрнини боса олиш афзаллигига эга. Натижада пардозлаш ишлари ҳажми икки баравар камаяди. Янги материал асосан паста ҳолатида тайёрланади. Уни тайёрлаш учун золдирли тегирмон ва краскатер бўлиши кифоя. Улар девор юзаларига шпател ва валиклар ёрдамида сурилади, текисланади. Материал қатлами тўла қотгандан кейин сувга чидамли бўлади.

Бу жараён ҳар хил минерал моддалар ва пигментлар ёрдамида амалга оширилади. Шуниси қизиқки, янги материал қатламини 0,5-1 сантиметргача ошириш мумкин. Қатламнинг қалинлиги унинг узоқ вақтгача чидамлилигини таъминлайди. Ташқи деворларга суриб қўйилган бу материалларнинг баъзи хиллари икки йил давомида ҳеч қандай таъсирга берилмайди. Иқтисодий жиҳатдан арзон бундай материаллар баҳоси мавжуд пардозлаш материалларига нисбатан 5-10 марта арзон ҳамдир.

Одатда янги хил пардозлаш материаллари лабораторияларда замонавий техника ва асбоблар ёрдамида яратилади. Уларни қурилишда синаб кўриш пайтида эса кўпинча зарур шароит бўлавермайди. Бу ҳол янгиликларни қурилишда қўлланиш жараёнини секинлаштиради. Шуларни ҳисобга олган ҳолда янги пардозлаш материалларини синов участкаларида текшириб кўриш пайти етди. Уларни ишлаб чиқаришга кенг жорий қилиш ва қурилишда кенг қўлланиш КПСС XXVI съезднинг қурилиш-пардозлаш ишлари сифатини ошириш ҳақидаги кўрсатмалари бажарилишида катта ижобий натижа беради.

З. УСМОНОВ,
«Ўзбитхимпласт» ишлаб чиқариш бирлашмасининг илмий тадқиқот бўлими бош илмий ходими, техника фанлари кандидати.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ. Олмазордаги 5-авторемонт заводи коллективи ҳар йили бир ярим мингта микроавтобус ва «ГАЗ-24» автомашиналарини капитал ремонт қилишга эришмоқда. Корхона зарур ускуналар, малакали мутахассислар билан таъминланган.

Суратда: уста электр пайвандчилардан Ш. Аметов. У шахсий беш йиллик нормасини уч йилда бажаришга сўз берган. В. Сироткин фотоси.

БОҒБОНЛАР ЗАФАРИ

КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини изчиллик билан амалга ошираётган Пахтачи райони соҳибкор-деҳқонлари дастлабки муваффақиятга эришдилар. Эл дастурхонига пландаги 1205 тонна ўрнига 1253 тонна ҳўл мева етказиб берилди.

Соҳибкор-боғбонлар ички имкониятларини чамалаб, меҳнаткашлар дастурхонига яна 500 тонна ҳўл мева етказиб бериш мажбуриятини олишди.

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

УРГАНЧ, 8 июль. (ТАСС). Хоразм область партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленумда КПСС XXVI съезднинг талаблари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети II пленумининг тавсиялари асосида кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялашни янада яхшилаш борасида область партия ташкилотлари олдида турган вазифалар муҳокама қилинди. Пленумда область партия комитетининг биринчи секретари М. Худойберганов доклад қилди.

Болаларга ғамхўрлик—ҳамманинг иши

АРДОҚ

ИЛҒОР ТАЖРИБАЛАРНИ ОММАЛАШТИРИБ

Тўрақўрғон районидаги «Ўзбекистон» колхози партия ташкилоти дала меҳнаткашларининг унумли меҳнат қилишлари учун барча зарур маданий-маиший шароитларни яратиб беришга интилмоқда. Дала шийпонлари намунали жиҳозланган. Кутубхона, сотувчисиз савдо дўкони пахтакорлар хизматида, дам олиш пайтларида шахмат, шашка, қўл тўпи ўйнаш мумкин.

Партия ташкилоти социалистик мусобақанинг таъсирчанлигини оширишга алоҳида аҳамият беряпти. Колхозда бригададлар, механизаторлар, сувчилар ўртасида ўзаро меҳнат беллашуви яхши йўлга қўйилган. Голиблар моддий ва маънавий рағбатлантириб бориляпти. Илғорлар тажрибасини оммалаштиришда оғзаки агитациядан, қуйи матбуотдан оқилона фойдаланилмоқда. Колхоз правленеси, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг органи «Мўл ҳосил учун» деворий газетасин ҳозирги долзарб паллада ойига икки марта чиқарилмоқда. Унинг энг сўнгги сонида пешқадам механизаторлардан Ўрмонбек Алимов, Абдусаттор Шодиев, Камариддин Абдуллаевнинг ғўза қатор ораларига ишлов бериш, сувчилардан Бозорбой Эгамбердиев, Йигитали Ҳайитов, Муҳиддин Худойбердиевнинг ниҳолни саратон сувига қондириш тажрибалари ҳақида ҳикоя қилинган.

Илғор иш тажрибаларини изчил пропаганда қилиш колхозчиларда меҳнатда юксак чўққиларни эгаллашга интилишни мустаҳкамламоқда. Масалан, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳабибулло Юсупов бошлиқ бригада 120 гектар ернинг ҳар гектаридан 50 центнердан ҳосил етиштиришга қатъий ишонч билан меҳнат қилянти. Колхоз бўйича эса ҳосилдорликни 42 центнерга етказиш учун кураш олиб бориляпти.

А. НАБИХЎЖАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» газетасининг жамоатчи мухбири.

Тайлоқ ариғининг нариги бетидан ўтган асфальт йўлдан бораётган кичкина автобус узун сигнал бериб тўхтади. Зум ўтмай чор атрофдан болакайлар автобус томон югуриб келишди. Шофер уларнинг машинага чиқиб олишларига ёрдамлашиб турди. Автобус Тоқидўз, Ҳолвагарон, Бақалон ва Усуниқўлда ҳам бирров-бирров тўхтаб, худди шу тахлитда болаларни олиб ниҳоят боғча-яслига етиб борди. Қумушкент ва унинг ён-теварагида жойлашган қишлоқларда ҳар куни аҳвол шу. Махсус автобус болаларни боғчага элтиб, кечқурун уйларига келтириб қўяди.

Бобкент районидаги «Зарафшон» колхозининг тўққизинчи бригадасига қарашли янги болалар боғчаси биноси олисдан кўзга ташланади. Ҳаммаёқ озода, тартибли. Водопровод ўтказилган. Қишда бутун бино иситилади. Барча группалар турли-туман ўйинчоқлар, каравотлар, мебель, стол-стулчалар, бошқа керакли буюмлар билан таъминланган. Боғчага юздан ортиқ бола тортилган. Қўшни еттинчи, саккизинчи ҳамда бошқа бригадалардан ҳам болалар келишади.

Машгулотлар ўтказиладиган, болалар ухлайдиган, овқатланадиган хоналар дид билан жиҳозланган. Музика залида чолғу асбоблари, радиоприёмник, магнитофон мавжуд. Тарбиячиларнинг деярли ҳаммаси ўрта махсус маълумотлидир.

Колхоз правленеси ва партия ташкилоти болалар муассасалари ишини яхшилаш ҳамда улар учун янги биноларни қуришни ҳамиша кун тартибидаги муҳим вазифалардан бири деб қарайди. Юқори ҳосилли бу машъал колхозда кейинги йилларнинг ўзида бир неча типовой боғча-яслари биноси қурилиб фойдаланишга топширилди. Колхознинг уч ерида кооператив йўли билан замонавий посёлка қурилмоқда. Зарафшон дарёси ўтган манзаралли ерда эса колхозлараро пионерлар лагери комплекси ва профилакторий барпо этиляпти. Колхоз марказини бош лойиҳа асосида қуришга киришилди. Район марказидан Кумушкентга табиий газ ўтказиб, хонадонларни, мактаб ва боғча-яслари биноларини, пионерлар лагери, участка касалхонаси, пахта пункти ва бошқа корхона ҳамда ташкилотларни бирин-ўчи навбатда газлаштириш тадбирлари кўрилаётир.

Колхоз иқтисодий жиҳатдан бақувват, барча тармоқи рентабелли хўжаликлардан. Ўнинчи беш йилликнинг сўнгги йилида ҳосилдорлик гектар бошига қариб 44 центнерни ташкил этиб, ялпи даромад 3,5 миллион сўмдан ошиб кетди. Қурилиш ишлари ҳам шунга яраша кенг кўламда йўлга қўйилган.

Бундан 10—15 йиллар муқаддам районда боғчалар бармоқ билан санарли эди. Ҳозирги кунда 32 та доимий боғча-ясли ишлаб турибди. Уларда тарбияланаётган болалар сони 1975 йилдагига нисбатан икки баравар ошган.

Кейинги йилларда тарбиячилар состави ҳам тубдан яхшиланди. Бобкент поёлкаси ва район колхозларидаги боғча-яслиларда 250 нафар малакали ходим ишламоқда. Уларнинг кўпи олий ва ўрта махсус маълумотли мутахассисдир.

Районда боғча-ясли, маданий-маиший, уй-жой, ободончилик объектлари қурилишига ажратилаётган капитал маблағ салмоғи йилдан-йилга ортиб бораётир. Кейинги икки йил ичида район маркази ва хўжаликларда 6 та типовой боғча ва ясли биноси қурилиб, жаҳжи ўғил-қизлар хизматига топширилди. «Ленинград», «Москва», «Коммунизм» сингари колхозларда, «Бобкент» наслчилик совхозида ҳар бири 95—140 ўринли боғча-ясли бинолари қуриш давом эттирилянти.

Болалар муассасалари қурилиши райком ҳамда ижрокомнинг қатъий назорати остидаги объектлар жумласига киритилган. Боғча-ясли қурилиши, уларда болалар тарбияси ишини яхши йўлга қўйиш, оналарнинг ишлаши учун қулай шароит яратиб бериш масалалари район партия комитетида тез-тез муҳокама этиб турилади, қабул қилинган қарорлар ижроси текшириб борилади.

Ҳ. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»га ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

ПАХТАКОР РАЙОН ИЧКИ ИШЛАР БЎЛИМИ:

— Газаётхон Х. Эгамбердиевнинг шикоят хатида кўрсатилган фактлар тасдиқланди. Пахтакор ОРСига қарашли ўз-ўзига хизмат кўрсатиш ошхонаси бош ошпази Э. Сатторов хўрандалар ҳақидан уриб қолаётгани текширишда тасдиқланган. Унинг устидан жиноий иш қўзғатилди.

«ГЛАВТАШПАССАВТОТРАНС»:

— 107, 108, 125, 126-автобуслар маршрутлари ҳайдовчилари тартиб-қоидани бузаётганликлари ҳақидаги хат текширилди.

«Главташпассавтотранс» бу масалани 5-автобус парки маъмурияти билан биргаликда кўриб чиқди. Хатда кўрсатилган фактлар 107, 108, 125, 126-автобуслар маршрутлари ҳайдовчиларининг умумий йиғилишида муҳокама қилинди ва белгиланган бекатларда тўхтаб ўтиш зарурлиги алоҳида таъкидлаб ўтилди. Меҳнат интизомини бузганлиги учун автобус ҳайдовчиси М. Мўминова виговор эълон қилинди.

ҚУРГОНТЕПА РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИ:

— «Комсомол» колхози болалар боғчаси фаолияти ҳақидаги шикоят юзасидан ўтказилган текшириш якуни шуни кўрсатдики, ҳақиқатан ҳам боғча мудираси Ж. Урозованинг айби билан кейинги йилларда тарбиячилар устидан назорат анча бўшаштириб юборилган. Боғчада бир қатор жиддий хато ва камчиликларга йўл қўйганлиги учун Ж. Урозова вазифасидан бўшатилди.

Район халқ маорифи бўлими зиммасига болалар боғчалари ишини мунтазам назорат қилиб туриш ҳамда ўз Советларида мунтазам равишда муҳокама қилиб туриш вазифаси юклатилди.

ҲАР ҚАТРАСИ ҲИСОБДА

Халқимиз сувчиларни дала заргарлари дейишади. Бунинг боиси бор. Чунки, обиқаёт тароғчилар ҳар қатра сувнинг қадрига етадилар. Унинг беҳудага оқишига асло йўл қўймайдилар. Айниқса қўриқ ерларда деҳқончилик қилаётганлар сувнинг қадрини баланд қўядилар.

Қашқадарё область Ғузор районидаги Ўзбекистон Компартияси XX съезди номли совхоз қўриқда янги ташкил қилинган. Совхоз пахтакорлари дастлабки йилда 2300 тонналик «оқ олтин» хирмони бунёд этиш учун курашмоқдалар. Далаларда бўлган киши жиғ-бурнатга яраша ҳосил тўпланаётганининг гувоҳи бўлади. Барқ уриб ўсаётган ғўзаларни кўриб қувонади.

Қўриқ совхоз пахтакорлари ҳосил нишоналарини янада кўпайтириш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар. Механизаторлар ғўзаларни қайта-қайта культивация қилиб тупроқни қиздирмоқдалар. Сувчилар эса механизаторлар ишлов берган далаларга обиқаёт тарашмоқда. Суратда: Бойнурод Ҳамроев бошлиқ бригаданинг мирзиқор сувчиси Ҳурram Улашев.

Ш. Шаропов фотоси (ЎзТАГ).

ТИНЧЛИК ВА ДЎСТЛИК ЭКРАНИ

XII МОСКВА ХАЛҚАРО КИНОФЕСТИВАЛИНИНГ ТАНТАНАЛИ ОЧИЛИШИ

Халқлар ўртасида ҳамжиҳатликни мустаҳкамлаш, эзгулик, социал адолат, тинчлик идеалларини қарор топтириш —кино санъатининг юксак миссиясидир. Шу олижаноб мақсад жаҳон экрани тараққиёпарвар кучларининг вакилларини Совет Иттифоқи пойтахтига мана ўн иккинчи марта йиғмоқда. Москва халқаро кинофестивалининг «Киносанъатининг инсонпарварлиги учун, халқлар ўртасида тинчлик ва дўстлик учун!» деган шиори кинематографиянинг илғор анъаналарини қадрловчи ҳамманинг ижодий платформасини ўзида акс эттиришидан ташқари, ҳар бир яхши ниятли кишининг эзгу истакларига ҳамоҳангдир.

Мана шунинг учун ҳам Москва кино кўриги ғоятда мўътабардир. Унда 95 мамлакат ҳамда тўртта халқаро ташкилот ва миллий ташкилот — БМТ, ЮНЕСКО, Фаластин Озодлик ташкилоти, Чили ватанпарвар кучларининг кино арбоблари ва фильмлари қатнашмоқда. Конкурс ва конкурсдан ташқари кўрсатиш, информацион кўрсатиш учун 500 тадан кўп фильм келтирилган бўлиб, улар бутун безовта планетамизнинг ҳаёти, кураши, ташвиш ва умидларини ўзида мужассамлантирган ҳозирги кинематографиясининг манзарасини намоён этади.

7 июль куни Давлат марказий концерт залида фестиваль тантанали суратда очилди. Бу ерга совет ва чет эл кино санъатининг таниқли арбоблари, миллий кинематографияларнинг раҳбарлари, жамоатчилик вакиллари йиғилдилар.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг XII Москва халқаро кинофестивали қатнашчиларига ва меҳмонларига табриги давомли қарсаклар билан қутиб олинди. Фестиваль ташкилот комитетининг раиси, СССР Кинематография давлат комитетининг раиси Ф. Т. Ермаш табрикномани ўқиб эшиттирди.

У фестивалнинг ишига диққат-эътибор билан қараганлиги учун йиғилиш аҳли ва барча совет кинематографчилари номидан Леонид Ильичга самимий миннатдорчилик билдирди.

—Замонамиз атоқли сиёсий арбобининг табриги, кино санъатининг кишилар маънавий ҳаётидаги, халқлар ўртасида тинчлик ва ҳамжиҳатлик учун курашдаги ролига берган юксак баҳоси, — деди нотиқ, — ер юзининг тараққиёпарвар кинематографиясига шубҳасиз янгидан-янги ижодий омиллар бағишлайди. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг табриги Москва фестивалининг мақсадлари улуғлигини таъкидлайди ва унга юксак обрў-эътибор бағишлайди.

Нотиқ тинчлик йўлидаги юксак олижаноб фаолиятида Леонид Ильичга сидқидилдан сиҳат-саломатлик ва муваффақиятлар тилади.

СССР Кинематографчилар союзи раслениесининг биринчи секретари Л. А. Кулижанов фестиваль очилиши муносабати билан совет кино санъати усталари номидан унинг қатнашчиларини табриклади ва уларга ижодий муваффақиятлар тилади.

Халқаро жюри раислари кинорежиссёрлар С. И. Ростоцкий (бадиий фильмлар конкурси), Л. В. Махнач (қисқа метражли фильмлар конкурси), ёзувчи А. Г. Алексин (болалар фильмлари конкурси) фестиваль кўрикларининг арбитрлари — дунёнинг кўпгина мамлакатларидан келган таниқли кинематографчилар ва жамоат арбобларини йиғилиш аҳлига таништирдилар.

Тантанали марш садолари остида XII Москва халқаро кинофестивалининг байроғи кўтарилади: оқ матога сангорн Ер планетаси билан кино санъати тарихига кириб қоладиган «1981—Москва» санаси ёзилган кинокадр тасвирланган.

Сўнгра кино байрамининг бош қаҳрамони — экранга навбат келди. Унда икки ҳафта мобайнида турли фильмлар намойиш этилади.

СССР халқ артисти С. Юткевич суратга олган «Ленин Парижда» фильми кўрсатилди. Конкурсдан ташқари кўрсатилган бу лента — совет кино усталари мана олтмиш йилдан бери олиб бораётган киноленинианинг давоми бўлиб, Владимир Ильичнинг Францияда бўлиши тўғрисида ҳикоя қилади. Октябрь революциясининг дохийси ва унинг сафдошлари революциядан олдинги йилларда олиб борган улкан ижодий, бунёдкорлик ишларининг саҳифаларини очиб беради. Экранда Ленин образини РСФСР халқ артисти Ю. Каюров яратган.

Конкурсдан ташқари кино кўриги программаси режиссёр Клод Горетганинг «Вилоят қизи» француз фильми билан ниҳоясига етди.

Жаҳон кино санъати ютуқларининг кўриги бошланди.

Е. ХОРЕВА,
В. ЖАЛАГОНИЯ,
ТАСС мухбирлари.

МАДАНИЯТ ЯНГИЛИКЛАРИ

ШАРҚНИНГ ОЛТИН ХАЗИНАСИ

Қорақалпоқларнинг машҳур «Баҳодир» ва «Шаҳриёр» достонлари узоқ сафарга — ГФР пойтахти Боннга жўнаб кетди. Ғарбий германиялик филолог, профессор Карл Райлнинг илтимосига биноан Қорақалпоғистоннинг таниқли халқ бахшилари Жумабой Бозоров билан Убайхон Соднқов шу достонларни магнитофонда ёзиб олиш учун ишчи этдилар.

— Бу достонлар — Шарқнинг олтин хазинасидир — деди ТАСС мухбири билан суҳбатда Карл Райль. — Мен халқ куйларини тўлқинланиб тингладим. Совет Ўрта Осиёси республикаларида озаки халқ ижоди асарларини ҳозирги кунларда ҳам жиров ва бахшилар оғзидан эшитиш мумкин. Бу асарларнинг ёзувлари мен университетда ўқиётган шарқ фольклорига доир лекцияларга жуда яхши илова бўлади. Менинг ўзимга эса улар қорақалпоқ тилини яхшироқ ўзлаштиришда ёрдам беради.

Ўзбек эртаклари ва «Равшан» достонини немис тилига таржима қилган автор автоном республика олимлари ҳузурида меҳмон бўлди, уларнинг қорақалпоқ фольклори тарихига доир ишлари билан танишди, халқ бахшилари билан учрашди. Меҳмон Ўзбекистондан жўнаб кетаётиб олимлар ўртасидаги бундай самарали алоқалар тинчлик ишига хизмат қилади, деб ишонч билдирди.

«КОСМОС-1281» ПАРВОЗДА

1981 йил 7 июль куни Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-1281» учирилди.

Йўлдош ичида космик фазони тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган. Аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координация-ҳисоблаш маркази олинаётган маълуматларни ишлаб чиқмоқда.

(ТАСС).

ЗАМОНДОШЛАР ПОРТРЕТИГА ШТРИХЛАР

ЭЛ ЭЪЗОЗИ

Аббосхўжа ака ҳақида қалам тебратишимга унинг шофёри Қудрат аканинг бир гапи туртки бўлди.

— Биласизми, — дея гап бошлади у, — Аббосхўжа акани салкам ўнгирма йилдан бери олиб юраман. Мени қойил қолдирган нарса — унинг ўта меҳнатсеварлиги, одамларга меҳрибонлиги.

Шофёр ҳақ гапни айтяпти. Ахир, кўп ҳолларда раҳбарнинг ҳурмат-иззати мана шу икки фазилат билан белгиланади. Аббосхўжа ака билан бир неча бор мулоқотда бўлганимда, унинг сермазмун умр дафтарини варақлаганимда бунга тўла ишонч ҳосил қилдим.

...Бир неча камқувват хўжаликларнинг фермалари базасида ташкил топганига эндигина бир йилдан сал ошган Охунбобоев номли совхоз олдида қатор муаммолар турарди.

Директор ишни янгича бошлаши, хўжаликни олға томон етаклаши керак...

— Энг аввало, қўйларнинг зотини яхшилашимиз, озуқа базасини мустаҳкамлашимиз керак. — Бир неча кун хўжаликни синчиклаб ўрганган директор қатъий қарорга келди. Мақсад аниқ бўлса-да, шу йўлда дастлабки қадамни ташлаш осон кўчмади. Изланиш, ўрганиш, қолаверса олим ва мутахассислар фикридан хулоса чиқаришга тўғри келди. Хўжалик имкониятлари, чўпон-чўлиқлар шароити, яйлов хусусияти обдон ўрганилди. Чорвачилик илмий-текшириш институти олимлари таклиф қилиниб, уларнинг қимматли маслаҳатлари инобатга олинди.

Иш қўйларнинг зотини яхшилашдан бошланди. Директор бош бир группа чорвадорлар Туркманистон ССРда бўлишиб, «Саранжи» зотли кўчқорлар олиб келишди. Жайдари совлиқлар ана шу кўчқорлар билан чатиштириб, аслидан тубдан фарқ қиладиган майин жунли янги зот қўйларга эга бўлинди. Унга «Ўзбекистон» номи берилди.

Муваффақиятни таъминлаш йўлидаги иккинчи омил чорва молларнинг озуқа базасини мустаҳкамлаш бўлди. Ботаника институти олимларининг маслаҳати билан яйловларда кўп йиллик изёнзорлар барпо этилди. Дастлабки йили 500 гектардан кўпроқ ерга серҳосил изёнь уруғи сепилди. Бугунги кунда маданий яйловлар майдони тўрт минг гектарни ташкил этади.

Йиллар ўтиши билан совхоз Калинин районининг пешқадам хўжаликлари сафидан муносиб ўрин эгаллади: бугдан 15 йил бурун совхозда 25 минг атрофида қўй боқилган бўлса, ҳозирги кунда уларнинг сони 43 минг бошдан ошди. Аввалари қўйлар 36—37 килограмм оғирликда давлатга топширилар эди. Эндиликда ҳар бири 60—62 килограммга етказилиб, гўштга ўтказиляпти.

Жунининг майинлиги ва мўллигини айтмайсизми. Олдинлари ҳар бир қўйдан қирқиб олинган жун бир ярим килограммга етар-етмас бўлса, энди 3 килограммдан ошса ошяптики, кам бўлаётгани йўқ. Сифати ҳам анча юқори. Жайдари совлиқлардан олинган жунинг ҳар бир килограмми давлатга 3 сўмдан ўтказилган бўлса, «Ўзбекистон» зотидан олинган ҳар бир килограмм жун 12 сўмдан сотиляпти. Ҳар бир совлиқ йилига юз сўмдан даромад келтиряпти.

Хўжаликда юксалишга мустаҳкам замин ҳозирлангани учун ҳам ўнинчи беш йиллик топшириқлари барча соҳалар бўйича тўрт йилда бажарилди. Бир миллион сўмдан ортиқ соф фойда олинди. Ўтган йилнинг ўзида рентабеллик 35 процентга ўсди.

Совхоз ишчилари съездлар йилида ҳам қадамни шаҳдам олдилар. Совлиқларнинг ҳар юз бошидан 122 тадан соғлом қўзи олиниб, деярли ҳаммаси ўстиришга қолдирилди. Январь ойида давлатга 253 тонна гўшт топширилиб, ярим йиллик план 144 процент адо этилди. Чорвадорлар йиллик планни бажариб, планга қўшимча 200 тонна гўшт топширишди.

Мана шу юксалишлар ҳақида ҳикоя қилаётган рақамлар замирида бутун коллективнинг самарали меҳнати мужассам. Ҳаммаси ҳам чорва равнақи учун курашда жонбозлик, жонкуярлик намунасини кўрсатяпти. Илғорлар ҳақида сўз юритилганда Ашурали Тўлбосиев, Абдулла Олқабоев, Қолимбет Сарсенбоев, Тожибек Жунусов каби бош чўпонларнинг номлари фахр ва ифтихор билан тилга олинади. Тун демай яйлов кезганлар, қаҳратон қишнинг совуғига бардош берганлар, ҳар бир қўй-қўзини кўз қорачиғидай асраб-авайлаётганлар ана шулар.

Хўш, директорнинг меҳнати-чи? Унинг хизмати қима билан ўлчанади, фаолиятини қандай баҳолаш мумкин?

Баҳо —эл эътирофи. Қудрат ака сингари оддий ишчилар, чўпон-чўлиқлар эъзози, Ватан олқиши. Кўкрагини безаб турган Ленин, Меҳнат Қизил Байроқ, Октябрь Революцияси орденлари ва қўша-қўша медаллар, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган чорвадор унвони унинг сербарака меҳнатига берилган юксак баҳо ифодаси.

Тежамкорлик, самарадорлик учун кураш директор фаолиятининг бош мезони. Ҳар соҳада тежамли иш юритишни хуш кўради. Бу — коммунистга мос, раҳбарга хос фазилат.

— Эрта қўзилатишнинг хосияти катта, — дейди Аббосхўжа ака. — Биринчидан, қўзилар тезда ўзини тиклаб олиб, онаси билан баб-баравар кўк ўтдан фойдаланади. Дуркун ўсиб, ёз кунлари бошлангунча 30 килограмм вазнга эга бўлади. Жазирама иссиққа бардош беради.

Иккинчи фойдаси, қўзилатиш барвақт ўтказилгач, жун қирқими ҳам эрта бошланади. Аввалгари 20—25 апрелда қирқимга киришган бўлсак, ҳозир 10 апреллан бошлаб 25 апрелгача тугаллаймиз. Қирқим кечроқ бошланган йиллари қўйларнинг танасидаги жунларнинг бир қисми тўкилиб қолар, бунинг оқибатида ҳар бир қўйдан юз граммдан жун йўқотилганда ҳам тўрт ярим, беш тонна жундан ажрардик. Агар буни пулга чақадиган бўлсак, 50—55 минг сўм маблаг шамолга совурилган бўлар эди. Қирқимни эрта бошлаб, бундай нобудгарчиликка ҳам чек қўйдик.

Совхознинг қайси ишчиси қандай яшаётганлиги Аббосхўжа акага беш қўлдай аён. Уларга ош-тузидан тортиб, мебелу машинагача кераклигини яхши билади. Ким қачон тўй қилмоқчи, ким бетоб бўлиб, узоқроқ ётиб қолди, кимга нимадан ёрдам бериш керак — буларнинг ҳаммаси чорвадор оиласида туғилиб ўсган, оддий чўпонликдан то совхоз директори лавозимигача бўлган шарафли йўлни босиб ўтган Аббосхўжа ака ҳисобида бор.

Яқинда бир чўпон йигит директор ҳузурига кириб, никоҳ тўйига таклифнома узата туриб, уялинқираб илтимос қилди:

— Директор бобо, тўйимизга ўзингиз бош бўлсангиз, бошимиз осмонга етарди.

— Албатта, борамиз! Совхозимизнинг бутун активи бўлади, — йигитнинг елкасига қўл ташлаб деди Аббосхўжа ака. — Ахир, сен хўжалигимизнинг стахи чўпони, ҳурматингни жойига қўямиз. — Кейин ҳазил-мутойиба билан қўшимча қилди: — Уйландим, бўлди, деб бошқа ишларни йиғиштириб қўйма. Сиртдан қишлоқ хўжалиги институтига кириб ўқигин.

— Хўп, айтганингиздек бўлади, — йигит бир олам қувонч билан идорадан чиқиб кетди.

Совхозда ободонлаштириш борасида ҳам талайгина тадбирлар амалга оширилди. Марказий посёлкада 200 дан зиёд замонавий уй-жой қурилди. Клуб, шифохона, ҳаммом, аптека чорвадорлар хизматида. Ўн йиллик, саккиз йиллик мактабларда чўпонларнинг фарзандлари таҳсил кўришяпти. 45 километр масофага қувур ётқизилиб, Сирдарё суви келтирилди. Лекин, булар директорни қаноатлантирмайди. «Ҳали чўпонларнинг турмуш шароитини яхшилаш бобида кўп иш қилишимиз керак» — дейди ҳар гал.

Шу кунларда Келес массивида совхознинг 65 мингдан зиёд қўй-қўзиси боқиляпти. Ҳаммаси ҳам семиз ва соғлом. Чўпон-чўлиқлар ҳар бир совлиқ тепасида парвона.

Баҳор серёғин келиб яйловда ўт-ўланлар ҳар йилгидан мўл бўлди. Шу боис совхоз аҳли бу йил уч йилга етадиган миқдорда ем-хашак жамғаришга аҳд қилиб, ўрим-йиғимга уюшқоқлик билан киришишган. Бу ишга етарли ишчи кучи, ўрим ва транспорт воситалари ажратилган.

...Яйлов узра тун пардаси тортилганига анча бўлди. Наряд тугаб, бўлим бошлиқлари, хўжалик активларининг тарқалишганига ҳам бирор соатдан кўпроқ вақт ўтди. Лекин, совхоз директори кабинети деразаларидан Ильич чироғи нур сочиб турибди. Танҳо қолган Аббосхўжа Бакиров яна нималар ҳақидадир мушоҳида қиляпти. Эҳтимол қўйларнинг яна ҳам сермаҳсул зотини яратиш устида фикр юритаётгандир. Ё бўлмаса маданий яйловларни янада кенгайтириш зарурдир. Балки шу тобда хаёлини уйланиш арафасида турган тўрт-беш йигитга янги уйнинг калитини топшириш, туғруқхона қурилишини тезлаштиришдек хайрли иш банд қилиб тургандир. Бу ҳақда бир нарса дейиш қийин. Лекин, унинг хўжалик истиқболи ҳақида, чўпон-чўлиқларнинг намолоти хусусида ўйлаётгани аниқ.

О. ТИЛОВБЕРДИЕВ.

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

ГЭС ХОЛЛНИНГ МАКТУБИ

АҚШ Коммунистик партиясининг Бош секретари Гэс Холл «АҚШ империализми ва Польша. Контрреволюциянинг стратегияси ва тактикаси» сарлавҳали мактуб эълон қилди. Мактубда таъкидлаб ўтилишича, Вашингтон билан Уолл-стрит кейинги вақтларда бутун дунёда Польшага қарши фаолиятнинг том маънодаги энг жаззавали ва актив марказларига айланиб қолди .Польшада юз берган ҳозирги қийинчиликлардан қандай фойдаланиш кераклиги тўғрисидаги йўл-йўриқлар айни Вашингтондан берилиб турибди. Польшадаги воқеалар муносабати билан Америка маъмурлари ва реакцион кучларининг фаолияти жаҳонга ҳукмрон бўлишга қаратилган АҚШ ташқи сиёсатининг бир жиҳати ,холос.

1917 йилдан буён, деб ёзади Г. Холл, АҚШнинг ҳар бир социалистик мамлакатга нисбатан тутаётган ташқи сиёсати социализм дунёсини ичидан чиқариш ва бузишга ўринниш учун ҳар бир муаммодан, ҳар бир қийинчиликдан, ҳар бир туйнуклан ва ҳар бир заифликдан фойдаланиб қолишга қаратилиб келди.

Польшага қарз берган америкалик банкирлар энди хусусий суҳбатларда: «Биз Польшани қармоққа илинтирдик, бинобарин АҚШнинг ҳар қандай мамлакатга капитал маблағ солишдан кузатган яккаюягона мақсади фойда олиш ва ҳукмронлик қилишдан иборат», деб айтмоқдалар.

АҚШ корпорациялари, шунингдек Марказий разведка бошқармаси Польшага қарши фитна уюштирганларида социалистик Польшани йўқ қилиб ташлашни, социалистик ҳамдўстлик позицияларини кўпоришни умид қилмоқдалар.

Улар ўз мақсадларига эришиш йўлида зўр бериб қиладиган ҳаракатларида қандай усулларни ишга солаётганликлари сир эмас. «Издан чиқариш» ҳамиша улар ишлатадиган тактика ва улар тузаётган режаларнинг ўзаги бўлиб келди, дейилади сўнгра мактубда. «Издан чиқариш»дан кузатилган мақсад саросималик ва сиёсий дардисарликни вужудга келтиришдан, ғалаёнлар, тартибсизликлар ва бош-бошдоқликлар чиқаришдан иборат.

Кўп ҳолларда ана шундай «издан чиқариш» иш ташлашдан бошланди. «Издан чиқариш» Қўшма Штатларнинг 1973 йилда Чилида демократик йўл билан сайлэнган прогрессив Сальвадор Альенде ҳукуматини ағдариб ташлаш учун Қўшма Штатлар ишлатган тактиканинг асосий ўзаги бўлган эди. 1953 йилда Эронда демократик йўл билан сайланган Мосаддиқ ҳукуматининг ва 1954 йилда Гватемаладаги Арбенс ҳукуматининг ағдариб ташланишига эришиш учун ҳам МРБ шу тактикадан фойдаланган эди.

Мана шу ҳолларнинг ҳаммасида иш ташловчилар ғалаётилиб, сиёсий ҳаракатларга даъват қилинди. Шу иш ташлаш тартибсизлик муҳитини вужудга келтириш учун ҳамда одамларни социализмга қарши ҳаракатларга тортиш учун бир ишора бўлиб хизмат қилади холос.

Фалакнинг гардишини қарангки, дейилади сўнгра мактубда, Польшада иш ташлашни ташвиқ қилаётган Қўшма Штатларнинг ўзидаги ишчилар тўғрисида ва уларнинг касаба союзлари ҳақида гап очилганида касаба союзларининг ошаддий душманларига ва ишчиларнинг хиёнаткорларига айланиб қолдилар.

Айни банкирлар, реакцион сиёсий арбоблар ва энг юқори мартабали касаба союз раҳбарлари, оммавий ахборот воситалари ҳамда ўта ўнг реакцион ва фашист доиралар Польша тўғрисида энг кўп шовқин-сурон кўтармоқдалар, бироқ Польшанинг ёки поляк халқининг фаровонлиги уларни асло қизиқтираётгани йўқ.

Улар «ҳар қандай тусдаги социализм» учун эмас, балки социализмни бутунлай йўқ қилиб ташлаш учун ҳаракат қилмоқдалар.

Контрреволюцияни экспорт қилиш — Рейган-Хейг ташки сиёсатининг энг асосий бўғинидир, деб таъкидланади мактубда. Рейган ҳукумати буни давлат сиёсати даражасига кўтарди. У поляк халқига асло ҳайриҳоҳлик қилаётгани йўқ, бу халқнинг муаммолари Америка ҳукуматини тўлқинлантирмайди. Америка ҳукуматининг Польшадаги муаммолардан ўзининг ғаразли реакцион мақсадлари учун фойдаланишнинг самарали усулларини топиб, қўлланишдан бошқа ҳеч қандай мақсади йўқ.

Мактубнинг пировардида Польша халқи социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг ҳарбий ҳаракатларига ва аввало Совет Иттифоқининг қардошларча ёрдами ва мададига таяниб, шунингдек бутун дунёдаги барча тараққиёпарвар кишиларнинг ёрдами ва мададига таяниб империалистик аралашув йўлидаги мана шу уринишларни, қўпорувчилик фаолиятини рад қилиш учун ўзида куч ва восита топа олади, деб ишонч изҳор этилади. (ТАСС).

Вашингтон.

ОКЕАН НАРИЁҒИДАН БЕРИЛАЁТГАН «ҚЎРСАТМАЛАР»

Қўшма Штатлар Франция ҳукуматига коммунистларнинг кирктилиши муносабати билан ўзининг ғижинганини яшира олмай, Франциянинг ички ишларига ошкора аралашишни, Парижга нисбатан шантажни бас қилмаяпти. Океан нариёғидан президент Ф. Миттеран «коммунистлар билан ўзини қандай тутиши» кераклиги хусусида «йўл-йўриқлар» ва «маслаҳатлар» келиб турибди.

Франция раҳбарлари «тазйиқ ўтказиш ҳаракати» деб таърифлаган АҚШ давлат департаментининг баёнотидан тортиб Америка матбуотида босилаётган кўпдан-кўп материаллар мажмуаси шулар жумласига киради. Газеталарда қасддан тўқиб чиқарилган хабарлар эълон қилинмоқда. «Вашингтон пост» газетасида босилган мақолада Франция ҳукумати ғўё «фавқулодда вазиятларда иттифоқчиларнинг сафарбарлик режалари тахлика остида қолишига йўл қўймаслик мақсадида энди коммунист бошчилик қилаётган транспорт министрлигининг баъзи алоҳида муҳим вазифаларини қандайдир бошқа министрликларга олиб бермоқчи» бўлиб турибди, деб даъво қилинади. Шу билан бирга «Вашингтон пост» газетаси «АҚШ ҳукумати учун бу проблема жуда нозик эканини», чунки у «французларнинг Ғарб мудофаасини таъминлашдаги мана шу потенциал мўртликни тўғатишларини шак-шубҳасиз ҳоҳлаётганини» ошкора ёзмоқда.

Вашингтоннинг Францияга ўз иродасини ҳар хил йўллар билан ўтказиш учун қилаётган уринишлари бу ерда кескин зарбага дуч келмоқда. Президент Ф. Миттеран коммунистларнинг министр қилиб тайинланиши муносабати билан «Франциянинг сиёсати Франция ва Европа НАТО мамлакатларининг «қўшимча қуроллариш» деб аталган қуроллариш Совет Иттифоқидан стратегик устунликка эришиш йўлидаги интилишдан бошқа нарса эмас.

Геншер жаноблари Ғарбда «СС-20» ракеталари деб номланган совет ракеталарини ўзига хавф деб биларкан, аммо Американинг олдинги базаларидаги воситалар Совет Иттифоқига солаётган хавфни гўё кўрибкўрмасликка олади. Ғарбий Европа сувларида совет сорақета-ядро қуролини астасекин йиғиштириб олишга чақирди. «Совет Иттифоқи, деди у, бугун ўзининг ўртача олисликка учадиган қуролини йиғиштириб олишини айтса, бизнинг қўшимча қуролланишимиз учун эҳтиёж қолмайди. Агарда у ўзининг ўртача олисликка учадиган қуролини қисқартирмоқчи эканини айтса, бизнинг қўшимча қуролланишимиз зозимми деган масалани ўрганишимиз мумкин бўлиб қолади».

Бонн ташқи ишлар министрининг мантиқи жуда ғалати. Агар шу мантиқ давом эттирилса, ҳозир Ғарбий Европада Совет Иттифоқининг ўртача олисликка учадиган ракеталарига қарама-қарши бўлиб турган ҳеч қандай қурол йўқ, деган маъно чиқади . Хўш. Американинг олдинги базаларига жойлаштирилган ва Совет Иттифоқига қарши қаратиб қўйилган ядро воситаларига нима дейсиз? Ахир, Европада неча йиллардан бери ҳарбий стратегик кучларнинг тахминий мувозанати сақланиб келмоқда-ку. Ўртача олисликка учадиган ядро қуролини ташиш воситалари, шу жумладан Американинг олдинги базаларидаги воситалари сони тахминан баб-баравар — ҳар бир томондан салкам мингталигича турибди. Бинобарин, мана шу мувозанат шароитида Американинг янги ракеталари ёрдамида НАТО мамлакатларининг «қўшимча қуроллариш» деб аталган қуроллариш Совет Иттифоқидан стратегик устунликка эришиш йўлидаги интилишдан бошқа нарса эмас.

Геншер жаноблари Ғарбда «СС-20» ракеталари деб номланган совет ракеталарини ўзига хавф деб билмоқда, аммо Американинг олдинги базаларидаги воситалар Совет Иттифоқига солаётган хавфни гўё кўрибкўрмасликка олади. Ғарбий Европа сувларида совет сорақета-ядро қуролини астасекин йиғиштириб олишга чақирди. «Совет Иттифоқи, деди у, бугун ўзининг ўртача олисликка учадиган қуролини йиғиштириб олишини айтса, бизнинг қўшимча қуроллариш учун эҳтиёж қолмайди. Агарда у ўзининг ўртача олисликка учадиган қуролини қисқартирмоқчи эканини айтса, бизнинг қўшимча қуроллариш учун эҳтиёж қолмайди. Ҳўш, Американинг олдинги базаларига жойлаштирилган ва Совет Иттифоқига қарши қаратиб қўйилган ядро воситаларига нима дейсиз? Ахир, Европада неча йиллардан бери ҳарбий стратегик кучларнинг тахминий мувозанати сақланиб келмоқда-ку. Ўртача олисликка учадиган ядро қуролини ташиш воситалари, шу жумладан Американинг олдинги базаларидаги воситалари сони тахминан баб-баравар — ҳар бир томондан салкам мингталигича турибди. Бинобарин, мана шу мувозанат шароитида Американинг янги ракеталари ёрдамида НАТО мамлакатларининг «қўшимча қуроллариш» деб аталган қуроллариш Совет Иттифоқидан стратегик устунликка эришиш йўлидаги интилишдан бошқа нарса эмас.

Геншер жаноблари Ғарбда «СС-20» ракеталари деб номланган совет ракеталарини ўзига хавф деб биларкан

АБИТУРИЕНТ-81

ИНЖЕНЕР БЎЛАЙ ДЕСАНГИЗ

Иттифоқимиздаги энг йирик олий ўқув юртларидан бири — Халқлар дўстлиги орденли Абу Райҳон Беруний номидаги Тошкент политехника институтида ўттиз олти факультет мавжуд бўлиб, шундан йигирматасида кундузги, ўн биттасида кечки ва бештасида сиртқи таълим жорий этилган. Самарқанд, Жиззах, Навоий ва Наманган шаҳарларида институт филиаллари ишлаб турибди. Институтда ҳозирги кунда 37 минг студент, шу жумладан, Европа, Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларидан келган 500 дан ортиқ йигит-қиз таҳсил кўрмоқда.

Маълумки, малакали мутахассислар тайёрлашнинг муҳим босқичи институтга янги студентлар қабул қилиш бўлиб, бу кампания бизда ҳамиша пухта тайёргарлик кўрилади. Ректорат, партком, жамоат ташкилотлари йил бошидаёқ бу борада конкрет тадбирлар белгилаган эди. Шунга мувофиқ, жумладан 26 апрель ва 10 майда республикамизнинг барча областларида физика ва математика фанларидан 10-синфни битираётган мактаб ўқувчиларининг олимпиядалари ўтказилди. Бу тадбирларда 2,5 мингдан ортиқ ўқувчи иштирок этди, улардан 350 киши институт фахрий ёрлиқлари билан мукофотланди. Факультетларда анъанага кўра «Очиқ эшиклар куни» ўтказилди. Кириш имтиҳонлари олдидан мутахассис ўқитувчилар консультациялар бериб бориши режалаштирилган. Бундан ташқари методик кўрсатмалар, программалар, баҳолаш мезонлари, справочник қўлланмалар тайёрлаб, махсус стендларга қўйилди.

Институтга кириш ҳақидаги аризалар кундузги бўлимга 31 июлгача, кечки ва сиртқи бўлимларга эса 31 августгача қабул қилинади. Бу ерда ўқиш истагида бўлган ёшлар олий ўқув юртлари учун белгиланган умумий қоидалар асосида ҳужжат топширишлари мумкин. Кириш имтиҳонлари рус ёки ўзбек тили ва адабиётидан ёзма, танланган ихтисосга қараб, масалан техник ва инженерлик-иқтисод мутахассисликларида математикадан ёзма ва оғзаки, физикадан оғзаки, химия технологияси ва металлургия ихтиссосида химиядан оғзаки, математика ва физикадан ёзма, архитектура мутахассислигида эса расм, чизмачилик, математикадан ёзма ва физикадан оғзаки имтиҳон топширадилар. Кириш имтиҳонлари кундузги бўлимда 1—20 августда, кечки ва сиртқи бўлимларда эса 11 августдан 10 сентябргача ўтказилади.

Ўрта мактабни олтин (кумуш) медаль билан битирганлар ёки ўрта махсус ва ҳунар-техника билим юртларини имтиёзли диплом билан тамомлаганлар энг зарур, танқис ихтисослик бўйича институтга имтиҳонларсиз қабул қилинади. Бошқа ихтисослик бўйича эса белгиланган фандан битта имтиҳон топширадилар ва «аъло» баҳо олган тақдирда қолганларидан озод қилинадилар. Борди-ю биринчи имтиҳонда «яхши» баҳо олинса, иккинчиси «аъло» бўлса, бу ҳолда ҳам бошқа имтиҳонлардан озод қилинади.

Тошкент политехника институтида 1981 йилда фойдали қазилма конларини ер остида ва очиқ усулда қазиш технологияси ҳамда комплекс механизациялаштириш, нефть ва газ конларини ишга тушириш технологияси ҳамда комплекс механизациялаштириш, рангли металлар металлургияси, қуюв ишлаб чиқариш машиналари ҳамда уларнинг технологияси кабилар энг зарур, танқис ихтисослар деб белгиланди. Ўрта маълумоти ҳақидаги ҳужжатида баҳолари ўртача 4,5 балддан кам бўлмаган (3 баҳоси бўлмаган тақдирда) абитуриентлар ана шу мутахассисликларга кириш учун иккита имтиҳон топширадилар. Бунда 8 ва ундан юқори балл олганлар, кейинги имтиҳонлардан озод этилиб, студентликка қабул қилинади.

Яна бир янгилик. Бу йил иш стажи катта бўлган ва танлаган ихтисоси бўйича техникумларни тугатган абитуриентлар саноат ва граждан қурилиши, иссиқлик-газ билан таъминлаш ва вентиляция, сув билан таъминлаш ва канализация мутахассисликлари бўйича ўқиш муддати бир йилга қисқартирилган ўқув группаларига қабул қилинади.

Кундузги бўлимга тўрт мингга яқин ёш қабул қилинади. Шунисн ҳам борки, уларнинг ҳар бештасидан бири институтимиз тайёрлов бўлимларини муваффақиятли тугатган йигит-қизлардир. Бизда кундузги ва кечки тайёрлов бўлимлари мавжуд бўлиб, уларда Совет Армияси safларида хизмат қилиб қайтган ёшлар, шунингдек, ўрта мактабни тугатганидан сўнг камида бир йиллик иш стажи бўлган ишчилар, колхозчи ва совхоз ишчилари тайёргарлик кўрадилар.

Шундай қилиб, мамлакатимизнинг барча олий ўқув юртлари қатори бизнинг институтимизда ҳам қизғин палла — қабул кампанияси давом этмоқда. Илм чўққиларини эгаллашга интилган, инженерликни орзу қилган ёшларга институтимиз эшиклари ҳамиша очиқ.

В. РАҲИМОВ,
Абу Райҳон Беруний номидаги Халқлар дўстлиги орденли Тошкент политехника институти марказий қабул комиссиясининг масъул котиби, профессор.

«Солнечний» пионер лагери Чимён тоғи бағрида жойлашган. Бу ерда «Главташкентстрой»нинг 153-трести бунёдкорларининг фарзандлари дам олмоқдалар. Ёзги мавсумда лагерда 2 мингга яқин ўқувчи ҳордиқ чиқариши мўлжалланган. Лагерда оолаларнинг дам олишлари учун барча шароитлар муҳаиё. Суратда: пионерлар тоғ сўқмоқлари бўйлаб сафарда.

В. Миленький фотоси. (ЎзТАГ).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Ҳаёт чизиғи. Бадиий фильм, 1-серия. 11.10 — Қўшиқ инсон билан қолади. 11.55 — Ҳужжатли фильмлар. 12.25 ва 15.00. — Янгиликлар. 13.20 — Кинопрограмма. 16.05 — А. Корсаков чаладн. 16.20 — Рус аёллари. 16.50 — Заборьеда ёз. Бадиий фильм. 17.55 — Маиший хизмат — ҳамманинг иши. 18.25 — Монголияда халқ революцияси ғалабасининг 60 йиллигига. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Концерт. 19.55 — Ҳамдўстлик. 20.25 — Ҳаёт чизиғи. Бадиий фильм, 2-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Концерт. 23.15 — Дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

11.35. — Фонарик. 12.00 — Набирам бўласан. Бадиий фильм, 2-серия. 13.10 — Ёшлик. 14.10 — Қиш тонги. Бадиий фильм. 18.20 — Мультфильм. 18.40 — Ўсмир ва қонун. 19.10 — Кичик шаҳарлар истиқболи. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ҳужжатли фильм. 20.00 — Турмуш ва маданият. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Музика истиқболи ғалаги. 21.30 — Время. 22.05 — Бутун куч — гўза парваришига. 22.25 — Монголияда Халқ революцияси ғалабасининг 60 йиллигига. Нариги томондагилар тингланг. Бадиий фильм.

II

18.40 — Болалар учун фильм. 19.00 — СССР халқларининг қўшиқлари ва рақслари. 19.40 — Телефильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Оқ дала ҳовли. Телефильм. 21.00 — Математика.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Классик шоирларнинг газаллари билан айтиладиган қўшиқлар. 9.35 — Ассалом, келажак! Кантата. 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга! 14.00 — Пахта далалари илғорлари ҳақида ҳикоя қиламиз. 18.15 — Ёшлик. 20.50 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.00 — Халқчиллик адабиётнинг юраги. 21.20 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Радиотингловчилар таклиф этган программа асосида концерт. 23.15 — Дам олиш концерти.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлигининг

ТОШКЕНТ АВТОМОБИЛЬ ТРАНСПОРТИ ВА ЙЎЛЛАРИ ИНСТИТУТИ

профессор-ўқитувчилар составидаги

ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра доцентлари: автомобиллар ишлаб чиқариш ва уларни ремонт қилиш, фалсафа, рус тили, чет тиллари, электротехника, автотранспортни ташкил этиш ва иқтисод (йўл қурилишини ташкил этиш ва иқтисод курси бўйича), автотракторли двигателлар, химия, бухгалтерия ҳисоби, амалий математика, КПСС тарихи, олий математика, йўлларни излаш ва лойиҳалаш (инженерлик геодезияси курси бўйича), физика, қўприклар ва тоннеллар, йўл машиналари ва ускуналари, илмий коммунизм асослари;

кафедра катта ўқитувчилари: эксплуатация қилинадиган материаллар ва меҳнат муҳофазаси (меҳнат муҳофазаси курси бўйича), автомобиллар ишлаб чиқариш ва уларни ремонт қилиш, автомобиллар, автотранспортни ташкил этиш ва иқтисод (йўл қурилишини ташкил этиш ва иқтисод курси бўйича), автомобилларнинг техник эксплуатацияси, фалсафа (ўзбек тилида, эстетика курси бўйича), саёсий иқтисод, чизма геометрия ва графика, йўл машиналари ва ускуналари, металлар технологияси, кўприклар ва тоннеллар (фан кандидатлари);

кафедра ассистентлари: умумий теплотехника ва гидравлика, бухгалтерия ҳисоби, саёсий иқтисод, автомобиль йўлларини излаш ва лойиҳалаш (инженерлик геодезияси курси бўйича), чизма геометрия ва графика, йўл машиналари ва ускуналари, жисмоний тарбия ва спорт, автомобилларнинг техник эксплуатацияси.

КОНКУРС МУДДАТИ — 25 ИЮЛГАЧА.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, ГСП, К. Маркс кўчаси, 32-уй, кадрлар бўлими.

СССР Мелиорация ва сув ҳўжалиги министрлиги «ГЛАВСРЕДАЗИРСОВХОЗСТРОЙ»

МИРЗАЧЎЛ КОММУНАЛ-ҚУРИЛИШ ТЕХНИКУМИ

1981—82 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ БЎЛИМГА

ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

КУНДУЗГИ БЎЛИМГА:

Саноат ва граждан қурилиши, биноларнинг техник эксплуатацияси, биноларнинг санитария-техник жиҳозлари, қурилишда бухгалтерия ҳисоби.

СИРТҚИ БЎЛИМГА:

Саноат ва граждан қурилиши, қурилишда бухгалтерия ҳисоби.

ТЕХНИКУМГА КИРУВЧИЛАР ҚУЙИДАГИ ФАНЛАРДАН ИМТИҲОН ТОПШИРАДИЛАР: Тўлиқсиз ўрта маълумотлилар учун — МАТЕМАТИКА (оғзаки), ОНА ТИЛИ (ёзма), тўлиқ ўрта маълумотлилар учун — МАТЕМАТИКА (оғзаки), ОНА ТИЛИ (ёзма).

Кирувчилар директор номига ёзилган ариза билан қуйидаги ҳужжатларни қўшиб топширадилар: маълумоти ҳақидаги ҳужжат (асл нусхаси, охирги ўқиш (иш) жойидан характеристика, меҳнат ёки колхоз дафтарчасидан кўчирма, 3х4 см. ҳажмдаги 4 дона фотосурат, соғлиғи ҳақида медицина справкаси (286-форма).

Паспорт ёки ҳарбий хизматга алоқадорлиги ҳақидаги ҳужжат шахсан кўрсатилади.

Аризалар кундузги ва сиртқи бўлимга 31 июлгача қабул қилинади.

Кириш имтиҳонлари кундузги ва сиртқи бўлимларда 1 августдан 20 августгача ўтказилади.

Мурожаат учун адрес: Янгиер шаҳри, Набережная кўчаси, 7-уй. Мирзачўл коммунал-қурилиш техникуми. Қабул комиссияси.

СССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг

ЎРТА ОСИЕ МЕДИЦИНА ПЕДИАТРИЯ ИНСТИТУТИ

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Кундузги аспирантурага: педиатрия (2 ўрин), акушерлик ва гинекология.

Клиник ординатурага: педиатрия (12), юқумли касалликлар (2, болалар), юқумли касалликлар (2), ички касалликлар (5), болалар хирургияси (3), хирургия (6), асаб касалликлари (2), акушерлик ва гинекология, социал гигиена ва соғлиқни сақлашни ташкил этиш, тери ва венерик касалликлар.

Ҳужжатлар 25 августгача қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес: 700140 Тошкент шаҳри, К-140, Чермет кўчаси, 103-уй. Телефон 62-53-46.

ЎЗБЕКИСТОН ЭПИДЕМИОЛОГИЯ, МИКРОБИОЛОГИЯ ВА ЮҚУМЛИ КАСАЛЛИКЛАР ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ

юқумли касалликлар ва эпидемиология ихтисосликлари бўйича ишлаб чиқаришда ажралган ҳолда ўқиш учун

АСПИРАНТУРАГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ҳужжатлар (конкурс шартларига мувофиқ) **қуйидаги адресга юборилсин:** 700133, Тошкент шаҳри, Решетов кўчаси, 2-уй. Телефонлар: 42-32-15, 42-32-22.

Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институти ректорати, партия комитети ва маҳаллий комитети сиртқи факультет декани, доцент У. М. Матмусаевга акаси

Жўра Матмусаевич МАТМУСАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

АХБОРОТ

ҚИСҚА САТРЛАРДА

● **ЖИЗЗАХ.** «Рассвет» совхозида бунёд этилаётган чўчқачилик комплексининг икки минг бошга мўлжалланган навбатдаги биноси қурилиш жадал суръатлар билан олиб борилмоқда. 109-кўчма механизациялашган колоннанинг Ш. Вагачев, У. Эргашев ва Т. Орзиқулов сингари монтажчиларн кунлик нормани 1,5—2 ҳиссага етказиб уддалашмоқда. Объектда ҳар ойда ўн беш минг сўм ўрнига 20—25 минг сўмдан знёд қурилиш-монтаж ишлари бажарилмоқда.

А. АЛПОМИШЕВ.

● **ҚУВАСОЙ.** А. Икромов номли совхоз территориясидаги «Ором» дам олиш зонасини ташкил этишда Фрунзе номидаги цемент комбинати, чинни заводи ва ПМК-8 коллективлари муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Оромгоҳда меҳнаткашларнинг дам олишлари учун барча қулайликлар вужудга келтирилмоқда.

Ҳ. ҚАЮМОВ.

● **ТОШКЕНТ.** Пойтахт областининг Оққўрғон районидаги 47 та ўрта ва тўлиқсиз ўрта мактабнинг қарийб 30 таси қисқа муддатда жорий ремонтдан чиқарилиб, янги ўқув йилига тахт қилиб қўйилди.

Т. ЗОКИРОВ.

● **НАМАНГАН.** Райондаги Охунбобоев номли колхозда кичкинтойлар учун яна бир қулайлик яратилди. Бу ерда район халқ маорифи бўлимига қарашли янги боғча колхозчиларнинг 330 нафар фарзандини бағрига олди.

Ғ. ПУЛАТОВ.

● **ХОРАЗМ.** Воҳада М. Уйғур номидаги Сурхондарё область театри артистларнинг гастрол-сафарлари давом этмоқда. Сурхондарёлик қўшиқчи ва усталари театр шинавандаларини хушнуд этиб, олқиш олмоқдалар.

О. БЕКЖОНОВ.

● **ТУРАҚУРҒОН.** Қуруқ меваларни қайта ишлашга ихтисослаштирилган заводнинг 17 та цехи республика областларида ташкил этилди. Шу йилнинг ўзида ана шу цехларда 20 минг тонна мева қуритиш мўлжалланмоқда. Ўн биринчи беш йиллик охирига бориб мева қуритиш қуввати 60 минг тоннага етказилади.

А. АБДУЖАЛИЛОВ.

ИМТИЁЗ ВА САБОҚ

МАМЛАКАТ ЧЕМПИОНАТИНИНГ ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ДАВРАСИ ЎЙИНЛАРИ БОШЛАНДИ

ФУТБОЛ

«Пахтакор» командасини қайта тиклаш, футболчилар составини янгидан тарқиб топтириш учун уч йиллик имтиёз берилди ва катта мадад кучлари билан ёрдам кўрсатилди. Афсуски, Ўзбекистон футболининг равнақи йўлидаги бундай ғамхўрликка ярашгулик ишлар қилинмаяпти. Тўғри, аввалига янги команда тузиш борасида ибратли тадбирларга қўл урилди. Коллектив икки йилгача мавсум якунида ўз кучи билан мавқеини сақлаб қолди. Лекин пахтакорчилар йилдан-йилга safларини мустаҳкамлаб, маҳоратларини ошириб бориш ўрнига кўпчиликни ранжитиб қўйишяпти. Вақт ўтиб бормоқда. Бугунги кунда кўрсатилаётган ўйинга қараб баҳо берилса, «Пахтакор»ни келажакда ўзини эплаб, мустақил ҳаракат қилади, дейиш қийин».

«Кутилмаган тасодиф туфайли юзага келган қийин шароитда «Пахтакор»нинг қайта ўнгланиб олиши учун имтиёзлар яратилишини турмуш тарзимизнинг шарофатларидан деб биламиз. Ранжу дувончда қўлни-қўлга бериш совет халқларига хос фазилат. Таажжубки, бу команда тақдирига негадир намоён бўлмаяпти. Ахир ўтган давр ичида собиқ пахтакорчилар анъанасига содиқ янги командани тарқиб топтириш мумкин эди-ку! Сиранини айтганда О. Базилевичнинг ваъзлари бериб, мавсум охирида жуфтакни ростлаши инсофдан бўлмади. Кейин М. Мосягин командада бир мавсумгина туриб берди. Ҳозир И. Секеч пахтакорчиларга устоз. Команда устозларининг бундай қўнимсизлигига сабаб нима? Наҳотки, замонавий футболнинг назарий томонларини пухта эгаллаган ва амалда қўллай биладиган, ёшлар қалбига йўл топа оладиган ҳақиқий мураббий бўлмаса!»

Улуғ Ватан уруши ветеранлари А. Ўринбоев билан И. Турсунов бошчилигида қарийб 30 нафар футбол ишқибози имзоси билан Қўқондан йўлланган мактубда ҳамда андижонлик оддий ишчи С. Азимовнинг хатида ана шундай фикр-мулоҳазалар баён этилган. Шунингдек, Чимкент шаҳри, Ўш областининг Чекобод қишлоғи, Хўжайли ҳамда Жиззахдан келган мактубларда ҳам республиканинг бош командаси тақдири ҳақида қизиқчаклик билан ёзилган сатрлар бор.

Умуман ишқибозларнинг эътирозларини ўринли деб қараш керак. Улар ўзларининг севимли командаларига ихлос қўйганликлари учун ҳам пахтакорчиларнинг келажаги, тақдири, мавқеига бефарқ қараб туролмаяптилар. Гурунгдами, йиғиндами, транспорту кўча-кўйдами, қаерда бўлмасин, «Пахтакор» хусусида аламли гаплар эшитиб қоласан, киши. Хўш, мухлислар нега ранжишмоқда?!

— Дарҳақиқат, команда қийин ва масъулиятли даврани бошдан кечирмоқда, — дейди пахтакорчилар устози И. Секеч. — Командада кескин бурилиш ясаш, мавқеини мустаҳкамлаш ва мароқли ўйинлар кўрсатиш осон бўлмаслиги ҳақида мавсум бошидаёқ гапирган эдим. Шуни қарамай, биринчи давра мобайнида қўлга киритган тўқ ютуқларимиз чакки эмас, деб биламан. Биз ўнгланиш йўлида ўзига хос тактик усул қўллаяпмиз. Яъни тажрибали ўйинчиларни майдонга туширяпмиз. Ёшларнинг уларга эргашиши эса маҳоратни ошириш борасида муҳим аҳамият касб этмоқда. Ҳозир коллективда бир қанча умидли ёшлар камол топмоқда. Ўйлаймизки, улар ҳал қилувчи даврада, ҳеч бўлмаганда келаси йилдан ҳар жиҳатдан «чарҳланиб» астойдил ўйнайдилар ва томошабинларни мамнун этадилар. Бунинг учун ишқибозлар учрашувлар вақтида бизни қўллаб туришса бас...

Учрашув пайтида футболчиларга ҳайқириқ ва олқишлар билан руҳий мадад беришнинг ўзига хос хосияти бор, албатта. Мухлислар шундай қилишган, бундан кейин ҳам шундай бўлиши табиий. Лекин ўйинда ҳужжумкорлик бўлмаса, дарвоза ланг қолгандай сурункасига мағлубият бўлаверса, бирон футболчи назарга тушиб ўзини кўрсатмаса, ишқибозларда завқ-шавқ бўладими? «Пахтакор»дан гап очилса, кўпчилик қўл силтайдиган бўлиб қолди-ку. Стадион у ёқда турсин, «зангори экран» қаршисида ўтиришга ҳам тоқат қолмаяпти.

Фактларга мурожаат этайлик. Ўтган йилги чемпионатнинг биринчи давраси мобайнида «Пахтакор» стадионига 260 минг томошабин ташриф буюрган эди. Бу йилги мавсумда эса эрта баҳордан бери пахтакорчиларнинг тўққиз учрашувини кўргани бор-йўғи 65,5 минг киши тўпланди. «Черноморец» коллективи билан учрашувни 3 минг томошабин келиб кўрганини қандай баҳолаш керак? Хўш, «Пахтакор»га яратилаётган имконияту имтиёзлар Олимпиада йилидагига нисбатан чегаралганними? Назаримизда, футболчиларнинг ғайрат ва шижоат кўрсатишлари учун зарур муҳит яратилмаган. Команданинг бултурги асосий состави билан ҳозиргиси ўртасида ўзгаришлар айтарли эмас. А. Яновский дарвозани кўриқлаб, И. Поваляев, К. Новиков, Н. Нортожиев, Н. Амриев сингари ёшлар олқиш олган эдилар. Негадир уларнинг энлиги қаракатлари кўнгилдагидек бўлмаяпти.

Мавсум бошида команда Яновский, Кэвшов, Турченко, Могильний, Денисов, Иванов, Нортожиев, Поваляев, Семенко, Церетели (Аҳмадулин), Амриевлардан иборат составда майдонга тушган эди. «Пахтакор»нинг раҳбарлари оралиқ маррагача бўлган ўйинларда Постнов, Новиков, Кабаев, Қухлевский, Бойметов, Афанасьев, Билолов, Пак, Огай каби футболчиларни майдонда синаб кўришди. Шулардан Кабаев, Афанасьев, Семенко ва Новиковлар бир оз ўзларини кўрсатдилар. Тошкентда «Зенит» коллективи билан учрашувда илк бор дарвозага турган Александр Афанасьевнинг маҳорати ва ҳушёрлиги ортаётганини алоҳида таъкидлаш керак. Лекин у мудофаа чизиғининг бўшлиги туфайли ёлғизланиб қоляпти.

«Пахтакор» ўтган йили биринчи давра ўйинларини 4 ютуқ, 5 дуранг, 7 мағлубият билан тугатиб, ўн учинчи ўринни эгаллаганди. Тўплар нисбати 12-15 эди. Бу йил эса пахтакорчилар охирги ўриндан қўзғалолмай қолишди. Пахтакорчилар, баъзан ҳужумкорлик кўрсатдилар. Шу бойс дарвозалар 15 марта нишонга олинди. Аммо, тўп ўтказиб юбориш бўйича иккинчи ўринда борилмоқда. Бу ҳаммаси ғалаба билан бошланган учрашувда мавқени сақлаб қололмаслик, ҳимояланиш ва қарши ҳужумга ўтишда маҳорат ва тажриба етишмаслиги ҳамда дарвозани дадил, аниқ нишонга олишдаги уқувсизлик оқибатидир. Бугунгача бешта тўп киритган Якубик ёки ягона тўп киритган Петрушинга суяниб қолиш ярамайди. Чунки уларни «ветеранлар» деса ҳам бўлади. Балки, учтадан тўп киритган Семенко билан Кабаев ҳамда ҳозирча бир тўп эгаси Новиков сингари ёшларнинг ғайрат-шижоатига кенг йўл очиш керакдир.

Пахтакорчиларнинг ўринбосарлари ҳақида икки оғиз сўз: очиғини айтганда «Бўстон» командасини таниб бўлмай қолди. Биринчи лигада дастлабки мавсумни муваффақиятли ўтказиб, олий лигага ўтиш учун даъвогарлик қилган бўстончиларга нима бўлди? Наҳотки «Бўстон» иккинчи йилиёқ биринчи лига билан хайрлашса?

Иккинчи лига коллективлари эса «Пахтакор» ва «Бўстон» командалари составини даёқлаги ўйинчилар билан тўлдиришга ҳаракат қилмоқдалар. Олтинчи зонада куч синашаётган Ўзбекистоннинг 17 командаси орасида «Нефтяник» (Фарғона), «Динамо» (Самарқанд) ва «Янгиер» коллективлари биринчи лигани кўзлаб турибдилар. Ҳа, Ўзбекистон футболини янада ом мавийлаштириш, қаяжонли ва мазмунли ўйинлар кўрсатиш учун катта резерв бор. Фақат ундан ишнинг кўзини билиб фойдаланиш зарур. Шундагина мухлислар орзуси ушалиб, мамлакат терма командасига муносиб номзодлар камол топаверади.

Ҳ. НОСИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» спорт шарҳловчиси.

ФАН-ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

ПЎЛАТ ЎРНИГА ПОЛИМЕР

Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институти олимлари пахта тозалаш заводларининг пневмо-транспортерларида пўлат трубопровод ўрнига металл-полимер трубопровод ишлатишни таклиф этдилар. Шу таклиф асосида армирланган металл тўрли трубопроводлар тайёрланди ҳамда Ленинск пахта тозалаш заводида ишлатиб кўрилди. Пўлат трубопроводга нисбатан бунисида пахтанинг тола ва чигити кам зарарланганидан ташқари электр энергия сарфи 18—22 процент қисқарар экан. Бу янгилик мамлакат пахта тозалаш саноатининг барча корхоналарига жорий этилса, йилига тўрт миллион сўмдан ортиқ иқтисодий самара беради деб мўлжалланмоқда.

ГАЗЛАМА СИНОВДАН УТМОҚДА

Каунасдаги «Дробе» жун мато тўқиш бирлашмаси коллективи ғалати газламалар тўқишни ўзлаштирди.

Литва тўқимачилик саноати илмий-тадқиқот институтига борган ТАСС муҳбири маълум фурсат шоновчига айланди. Маҳсулот шу институтда маъқулланган эди. Мухбир янги материалдан тикилган костюмни кийиб махсус кабинага кирди. Кабина эшиги ёпилиши билан ёмғир шаррос қуя бошлади. Лекин орадан бир неча минут ўтди ҳамки кийилган костюм ҳамон қуруқлигича турaверарди.

Газламага махсус химиявий моддалар билан ишлов берилгандан сўнг у сув ўтказмайдиган бўлиб қолди. Шу билан бирга у юмшоқлигича колиб, хавони бемалол ўтказади.

Бошқа бир лабораторияда оппоқ дастурхонга сиёҳ, чигит ёғи, коп-қора тушь тўкиб юборилди. Шундан сўнг ўша дастурхон бир силкитилган эди, унда бironта ҳам доғ қолмади, дастурхон газламасига ҳам полимер моддалар билан ишлов берилганди.

Сўнгги эксперимент ўт ўчирувчилар иштирокида ўтказилди. Дераза пардасига ёниб турган спирт лампаси тегизилди. Шунда парда ҳатто қорайгани ҳам йўқ. Унинг ёнида лазер ишлатилган тажриба ўтказилди: лазер нури таъсирида ацетат ип табиий жун хоссасини олиши мумкин. Бу иш Каунасдаги «Октябрь 50 йиллиги» сунъий тола заводи ишчилари билан ижодий ҳамкорликда олиб борилмоқда.

Олимлар билан тўқимачиларнинг бундай алоқалари турли касбдаги кишиларга зарур хоссаларга эга кўп хил газламалар яратишда ёрдам беради.

Р. ЧЕСНА.
(ТАСС).

ИМТИҲОН ИЛҲОМЛАРИ

Москвалик штатсиз мухбиримиз В. НЕДЗВЕЦКАЯ телефон орқали хабар қилади

А. Навоий номидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли ўзбек давлат академик Катта опера ва балет театрининг гастролларн муваффақиятли давом этмоқда. Москвалик санъат мухлислари ўзбекистонлик артистлар келтирган ва Большой театр саҳнасида намойиш этаётган спектакларни катта қизиқиш билан томоша қилишяпти. Шунисн қувончлики, ўзбекистонликлар репертуардаги ҳар бир асарни юксак даражада профессионал маҳорат билан, ўзига хос талқин билан ижро этишаётир. Уларнинг ўйинларини кузатган киши жаҳон классик ва совет опера ҳамда балет санъатининг энг яхши намуналарига муносиб ижрочилик учун интилаётганликларининг гувоҳи бўлади. Масалан, «Пётр I» операсини кўрган томошабин худди шундай салмоқли асарларни яратган театр коллективларининг тажрибаси тошкентликларга ҳам қўл келганига амин бўлади. Маълумки, бу асар дастлаб Ленинградда саҳналаштирилган эди. Кейинчалик Свердловск, Одесса театрлари ҳам бу опера мурожаат қилишди. Ленинградлик санъаткорлар 1975 йилда СССР Давлат мукофотига сазовор бўлганликларини биламиз. Ўзбекистонлик артистлар ҳам композитор А. Петровнинг бу ниҳоятда масъулиятли операсини муваффақиятли саҳналаштиришга эришганликларини намойиш этмоқдалар.

— «Пётр I» операсини икки йил бурун Тошкентда кўрган эдим, — дейди таниқли режиссёр Николай Савинов. — Ўтган давр ичида спектакль ижрочилигида қувонса арзийдиган юксалишлар, ўсишлар юз берибди. Мен асосий ижрочиларнинг талқинларини бу ерда икки марта кузатдим. Шу нарсага амин бўлдимки, ўзбекистонлик санъаткорлар опера моҳиятини тўла-тўкис англаб, ишга киришганликлари туфайли сахнадан-сахнага илҳомбахш томошалар кўрсатадилар. Уларнинг овози ҳам ўзига хос, оригинал. Айниқса, Пётр I ролини ўйновчи СССР халқ артисти В. Гриненко маҳорати таҳсинга сазовор. Унинг овози қудратли. Бундай овоз билан келгусида янгиданянги ютуқларга эришиш мумкин. Анастасия роли ижрочиси Т. Ефимова, София ролини бажарувчи Р. Лаутлар ижрочилиги ҳам мени мафтун этди.

Москва гастроли — масъулиятли имтиҳон. Ўзбекистонлик театр санъати ходимлари буни қалбдан астойдил ҳис қилганликлари туфайли ҳам эътиборга сазовор бўлишяпти.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-06-63, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назариясн пропагандаси — 32-55-70; коммунистин тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54.14; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22; стенографистка — 33-73-43, 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 3-92-36; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20 84; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 02114. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. В. — 158.